

ÉLHETŐ ÉS FENNTARTHATÓ VÁROS

2015-2017

Erasmus+

Tartalom

Néhány gondolat a projektről (Kormos Mária).....	1
Tevékenységeink.....	5
Viszonyunk a városunkhoz (Kormos Mária).....	9
Diákok a városról.....	16
A város természeti adottságai (Berhidai Magdolna).....	33
Velünk élő történelem (Berhidai Magdolna).....	37
Történelem és emlékezet (Kerékgyártó Anna).....	44
Diákok a római és párizsi útról.....	47
Diákok a projektről.....	51

Budapest XIII. kerületi
Berzsenyi Dániel Gimnázium

Szerkesztette és a képeket készítette: Kormos Mária

A kiadványt az Európai Unió Erasmus+ programja támogatta.

Néhány gondolat a projektről

Az **Élhető és fenntartható város** projektben városunknak, illetve iskolánk szűkebb környezetének természeti adottságait és épített örökségét, múlt és jelen együttállását vizsgáltuk; azokat a feltételeket, amelyek élővé és élhetővé, jól működővé tesznek egy városi szövetet.

A projekt tartami-szemléleti újításai, célkitűzései:

- elmélyül és tudatosabbá válik diákjaink viszonya saját városukhoz,
- megismerik városuk jelenét és múltját,
- megtanulják értelmezni a történelem lenyomatát a városi környezetben,
- megtapasztják a városi szövet és létforma alakíthatóságát,
- kritikai attitűdöt alakítanak ki a fogyasztói magatartásformákkal szemben,
- kialakítják elképzeléseiket, hogyan lehet élhetőbbé tenni a városi környezetet, hogyan közelíthetünk egy természeti adottságait jobban megbecsülő és megélő város felé.

Tanulási formák megújítása

Legfontosabb partnerünk a Budapesti Történeti Múzeum volt, amely nemcsak tárgyaival és kiállításával lépett be a tanulási folyamatba, hanem a múzeumi foglalkozásokkal, a **múzeumpedagógia eszköztárának alkalmazásával módszertani megújítását** is hozott a humán tagozaton folyó oktatásba. A kétéves projektben a Berzsényi Gimnázium egy humán tagozatos osztálya (36 tanuló) vett részt gimnáziumi tanulmányaik 10. és 11. évfolyama alatt: velük jártunk a

Budapesti Történeti Múzeum **múzeumpedagógiai foglalkozásaira**, amelyek a városunkról szóló **Fény és árnyék kiállítás** különböző témáit, korszakait dolgozzák fel. Velük mentünk különböző **szakértők vezetésével városi sétákra, épület- és térbejárásokra**. Ők dolgoztak kisebb csoportokban egy-egy féléves témán. Számukra a következő **módszertani újításokat** hozta a projekt:

- kilépés az iskola falai közül,
- tanórai keretek fellazítása,
- a múlt tárgyaival, a múltbeli életforma elemeivel való közvetlen, kézzelfogható kapcsolat – **tapasztalat, kipróbálás vezérelte tanulás**,
- történelem megtapasztalása egyéni történeteken keresztül, **személyes nézőpont** átélése,
- a múzeum mint tudásközvetítő közeg beemelése a tanulási folyamatba,
- játékos formák,
- kiscsoportos tevékenységek,
- egymás tanítása,
- az információ forrásainak decentralizálása,
- IKT eszközök sokrétű alkalmazása.

Szemmel látható, mennyit haladtak a gyerekek az **IKT nyújtotta különféle lehetőségek elsajátításában**: eleinte csak egy fiú tudott filmet vágni, a végére egyre többen próbálkoztak vele. A ppt-től (amit először szintén meg kellett tanulni) a prezi felé tolódtak el a prezentációik. Az egyik gyermek csinált egy gyönyörű weblapot a tevékenységeink és produktumaink bemutatására (elheto.hu), amely még mindig bővül. Munkáinkat, anyagainkat, fotóinkat közös gmail drive-on tároltuk és gyűjtöttük, amihez minden gyermek és tanár közvetlenül hozzáfért. A projekt nyelve az **angol**, ami további kihívást jelentett a gyermekeink (meg persze a nem

angolszakos koordináló tanárok) számára. Minden projekt-terméket a saját nyelvükön kívül angolul is meg kellett alkotni. Még nem beszéltünk a **két európai partneriskolánkról** egy római és egy párizsi gimnáziummal létesített kapcsolatunkról. Ezek az iskolák is saját városuk megismerésén dolgoztak, oly módon, hogy ezt a munkát a három várost meghatározó közös pontok köré szerveztük (természeti adottságok, víz/folyó, épített környezet, történelmi rétegek, jelen és múlt, kitekintés a jövőre, élhetőség és fenntarthatóság). A három **projekttalálkozón az iskolák bemutatták egymásnak tevékenységük addigi eredményeit, és a gyakorlatban is bevezették egymást a saját városukba. Meghatározó élmény volt gyerekeinknek, hogy ők maguk képessé váltak, városfelfedező sétákat vezetni kortársaiknak, ráadásul idegen nyelven.** Ne feledkezzük el Róma és Párizs elementáris hatásról: a reggeltől estig tartó városnézésekről, múzeumlátogatásokról (Vatikáni Múzeum, Louvre, Musée d'Orsay), a fogadó családok életébe való beilleszkedésről, egy másik iskola működésébe való bepillantásról. Ezek az élmények összevetési lehetőséget, új nézőpontot jelentettek nemcsak a saját valóságunkra, városunkra, hanem saját iskolánkra, családjunkra, önmagunkra vonatkozóan is. Sok diákunk megfogalmazta, milyen fontos mérföldkő volt ez a két év önmaga megismerésében, sőt alakításában.

Személyiség- és közösségformálás

A diákokkal való kapcsolatot tekintve is nagyon pozitív a projekt hozadéka. Elképesztő mennyiségű nagyszerű és fontos dolgot csináltunk együtt. Ez a fajta **intenzitás** nagyon erős és jó tapasztalat, tényleg meg lehet élni a szemléletformálás/formálódás élményét. Nagyon fontos tanulási folyamat volt számukra a **hosszú távú**

csoportmunka. Megtapasztalták a feladatok, felelőségek kiosztását, az idő kezelését, a minőségre törekvést a megúszás helyett. A csoporton belül kezelniük kellett a lezserebb, halogató és a nagyon igényes csoporttagok munkamegosztását. Projektbeli feladatuk az volt, hogy a városról szerzett ismereteiket próbálják meg a saját korosztályuk számára izgalmas formákban rögzíteni, továbbadható innovatív tananyaggá alakítani. Így saját tanulási folyamataikhoz való viszonyuk is reflektáltabbá vált, és valóban egyre igényesebbre formálódnak a produktumaik. Az innovatív ötletek közül csak néhányat említek: a prezis honfoglaló csoportjáték a fürdők témakörét dolgozza fel; a középkori ismereteket úgy kéri számon egy másik munka, hogy kitalált középkori személyek facebook profilját kell kitölteni. Születettek térképes applikációk, amelyek az útvonal pontjaihoz fűznek információt, született info-grafikát alkalmazó videó az ideálisnak elképzelt térről, amely a használók igényeit felmérő kérdőíven alapul, stb.

Tanári szemléletformálás, tanári együttműködés

Természetesen a tanárok is nagyon sokat tanulnak a múzeumpedagógiai foglalkozásokon, a városi sétákon, az utazásokon, a projektmunkák követése közben a gyerekektől, a saját témába vágó feladataikra való készüléskor.

A projekt nagyarányú és sokrétű tevékenységeket fog össze. A projekt bonyolításában nagyon szorosan tudtak együtt dolgozni a résztvevő tanárok, és maximális segítséget kaptak az iskola igazgatóságától. Közösén beszéltek meg a teendőket, közösén felügyeltük a gyerekek munkáit, közösén szerveztük az utazásokat, közösén oldottuk meg a problémákat. Ez a biztonságot adó közeg elengedhetetlen egy ilyen nagy ívű projekt bonyolításában.

Tevékenységeink

Első félév

I. Személyes kötődés a városhoz

Foglalkozások a Berzsenyiben (2015. szept.- okt.)

1. Személyes kötődésünk a városhoz, kedvenc helyeink
 - fogalmazások, a kedvenc helyekről
 - csoportmunkában a helyszínek csoportosítása jellemző tulajdonságok kiemelése
 - annak feltárása, hogy mi tesz vonzóvá egy helyet, milyen motívumok miatt kötődünk helyekhez
 - fotók készítése a helyekről
2. A szülői generáció kedvenc helyeinek felmérése
 - rövid interjúk
3. Interjú egy idősök otthonában
 - fotók
4. Mit nem szerettek a városban?
A legellenszenvesebb helyek felmérése
 - csoportmunka,
 - rajzok
 - közös elemek, okok, tendenciák felismerése
5. Min változtatnák, ha hatalmamban állna?

II. A város természeti adottságai

1. Foglalkozás Budapesti Történeti Múzeumban a Fény és árnyék kiállításon (2015. okt. 22.)
 - Mi jut eszedbe a Dunáról?
 - Dunához való viszony – csoportmunka kapott információk, képek és a múzeumi tárgyak alapján
2. Első tematikus séta
Nézzünk a városra a Mátyás-templom tornyából!

III. Velünk élő történelem 1. rész

1. Második tematikus séta (2015. nov. 12.): középkori Buda
2. Harmadik tematikus séta (2015. nov. 26.): török kori budai hévíz, fürdők, fürdőkultúra, Rác fürdő

Kiscsoportos témák az első félévre

- Duna – ppt, interjúk, asszociációk illusztrálása, videó
- Sziget – ppt
- Gellérthegy – prezi, kreatív bemutató a Szabadság-szoborról
- Parkok – film
- Fürdőkultúra – prezi, társasjáték, honfoglaló
- Ókori réteg – film
- Középkor – ppt, facebook-játék

Második félév

IV. Épített környezetünk

1. A város egy meghatározó építésze: Ybl fotókiállítás a Berzsenyiben és beszélgetés az alkotóval (2016. febr. 4.)
2. Kiscsoportos témák bemutatása (2016. febr. 18.)
3. Csoportmunka tapasztalatainak megbeszélése
4. **Római utazás** (2016. ápr. 1-7.): 18 diák:
 - eddigi munkáink bemutatása
 - ismerkedés a többi partner projektjeivel
 - Tevere-séta
 - diákvezetések a városban

V. Velünk élő történelem 2. rész

1. Foglalkozás Budapesti Történeti Múzeumban a Fény és árnyék kiállításon – A Fővárosi Közmunkák Tanácsa ülése a városegysítésről
 - Érvek és ellenérvek a városegysítés ügyében
 - Milyen kihívások állnak a városalakítók előtt?

2. Foglalkozás a Budapesti Történeti Múzeumban a Fény és árnyék kiállításon: Hősök tere – egy tér alakulásai
3. Negyedik tematikus séta: Világvárossá válás – Nagykörút, Andrásy út, hidak (jún. 13.)
4. Újabb hosszú távú csoportfeladatok meghatározása
 - Nagyvárossá válás (Nagykörút, Andrásy út, Hősök tere)
 - Átalakuló terek, jó és rossz beavatkozások (Eiffel tér, Gödör)
 - Funkcióváltás (Bálna)
 - Szecesszió, Lechner Ödön
 - Ybl-térkép

Harmadik félév

VI. Velünk élő történelem 3. rész

1. Város és emlékezet – foglalkozás a történelmi narratívák alakításáról (2016. szept.)
2. Városfelfedező séta a történelem (újra)értelmezési kísérleteiről és a műemlékekről – Szabadság tér (2016. szept.)
3. **Projekttalálkozó Párizsban** (2016. okt.): 18 diák
 - Előkészítő foglalkozás – Az osztály című film
 - Párizsban bemutattuk a város történetével foglalkozó prezentációkat (Aquincum, középkori Buda, hidak)
 - Feldolgozó foglalkozások Párizs után
Különböző kultúrák találkozása
Mi az iskola feladata?

Negyedik félév

1. A félév során csoportmunkában prezentációk készítése Ybl Miklósról, a Nagykörútról, az Andrássy útról, a Hősök teréről, a Deák térről, szecessziós útvonal kidolgozása, a 2-es villamos útvonala a Millenáristól a Bálnáig
2. A város a témahét témája lett
 - A 'Milyen a jó tér?' csoport – A tér funkcióinak, történeti alakulásának megvizsgálása, internetes felhasználói igényfelmérés alapján elkészített 3D modell
 - A város szociális problémái – 'Hajléktalanság' csoport
3. Projekttalálkozó Budapesten (2017. márc.): 36 külföldi diák fogadása
 - A 11. a diákjai több kis csoportban párhuzamos városbemutató sétákat vezettek vendégeinknek, angol nyelven, azokon a helyszíneken, amelynek szakértőivé váltak a félév során
4. A projekt értékelése, mérlegkészítés (beszámolók, interjúk)
5. Az elkészített anyagok rendezése, továbbítása az e-bookba és a telefonos applikációba
6. **A projekt tapasztalatainak bemutatása**, Berzsenyi Gimnázium (2017. okt.12.)

Viszonyunk a városunkhoz

Két bevezető-érzékenyítő foglalkozás (Kormos Mária)

Első foglalkozás: Legkedvesebb helyem a városban

Célok:

- a városról való gondolkodási folyamat beindítása
- személyes érintettség, élményszerűség, a városhoz való viszony, kötődések megfogalmazása, tudatosítása
- egyéni megnyilatkozások csoportosítása, közös jegyek kiszűrése
- általánosító megállapítások levonása arról, mely tényezők miatt kötődünk bizonyos helyekhez
- eltérő generációk preferenciáinak összevetése

Módszerek:

- egyéni munka (elektronikus formában beadandó fogalmazások)
- csoportmunka
- kooperatív tanulás
- csoportmunka tanulságainak megosztása a többi csoporttal
- információs tábla készítése a legfontosabb címszavakkal
- interjúkészítés
- pármunka

A csoportfoglalkozást megelőzően a diákok azt a feladatot kapták, hogy írjanak fogalmazást arról, melyik a legkedvesebb hely számukra a városban, és hogy miért is kötődnek hozzá. Arra kértem őket, hogy minél személyesebben és élményszerűbben közelítsék meg a témát. A fogalmazást e-mailben kértem, a beadásra egy hetet adtam. A következő napokban felmerült néhány diák részéről, hogy nem könnyen tudnak egyetlen helyet választani, inkább többről írnának. Ez alapján úgy módosítottuk a feladatot, hogy a fő fogalmazás mellé mindenki jelöljön még négy kedvenc helyet rövidebb indoklással.

A beadott fogalmazások áttekintésekor kirajzolódott néhány jellegzetes városi környezet, tipikus helyszín, amelyek körébe a

csoport legkedvesebb helyei besorolhatók. Ilyen jellegzetes környezet volt:

1. a sziget (Margitsziget): 11 fő
2. víz, folyópart (a Duna-part különböző pontjai): 9 fő
3. parkok és állatkert (Szent István park, Városliget stb.): 7 fő
4. hegy, magaslat (Gellérthegy, Márton-hegy): 4 fő
5. egy jellegzetes tér (Gellért tér, Hősök tere, Batthyány tér): 5 fő
6. szűkebb lakóhely: 2 fő
7. vendéglátó-ipari egység, szórakozóhely (kávézó): 5 fő
8. pláza (Westend): 3 fő

A csoportosítás érdekes tanulságokkal szolgált: egyrészt, hogy milyen meglepően kevés típusba sorolhatók a kedvenc helyek, másrészt, hogy ezek milyen erősen kötődnek a város természeti adottságaihoz, azok szerencsés érvényesítéséhez: a 45-ös mintából 31 fő kedvenc helye a víz, sziget, hegy, parkok körébe sorolhatók. A természeti elemeken belül is messze a legtöbbször kedvenc helyének a Margitsziget és a Duna-part bizonyult. A város meghatározó, azonosulásképző elemeként tehát egyértelműen a Duna emelhető ki (20 fő). Ezeknek a tapasztalatoknak a megélése fontos hozadéka volt a foglalkozásnak: a természethez kapcsolódás a városi ember számára (is) elementáris szükséglet és boldogságforrás, és nagyon sokat tehetünk még a Duna megközelíthetőségéért a városi ember számára.

Amikor ezt az első összegzést elmondtam a csoportfoglalkozáson, nagy izgalmat váltott ki, hogy mely helyek mekkora támogatottságot kaptak. Az is nagyon érdekelt a gyerekeket, hogy kik azok, akikkel osztoznak egy-egy kedvenc helye iránti szeretetben.

A szövegek digitális volta lehetővé tette, hogy az adott típusok szerint rendezzem össze a diákok fogalmazásait vagy az azokból vett jellegzetes passzusokat. A foglalkozáson is ezek alapján kerültek csoportokba diákok. Tehát aki a Carl Lutz park egyik

meghitt zugáról írt fogalmazást, az a parkos csoportba került, ahol azokat a szövegeket kapta kézbe, amelyeket ő, illetve a csoportja többi tagja a parkokról írt. Ilyen módon 6 csoport alakult (az arányos csoportlétszám érdekében összevontuk a kávézós csapatot a plázásokkal, illetve a jellegzetes tereket a szűkebb lakóhellyel).

A csoportok feladata az volt, hogy az adott környezetről írt szövegek alapján szedjék össze és néhány markáns kulcsszóval ragadják meg azokat a tényezőket, amelyek miatt szeretik azt a helyet. A többieknek tartott beszámolót lapokra írt kulcsszavakkal kellett előkészíteni. A bemutató közben a táblára rögzítették egy-egy csoport kulcsszavait.

A foglalkozás legizgalmasabb pillanatai közé tartozott, amikor kiderült, hogy a különböző csoportok kulcsszavai milyen nagy arányban fedik át egymást, és a helyekhez fűződő vonzalmunk mennyire tükrözi az ember alapvető vágyait, szükségleteit.

Nézzük tehát a kulcsszavakat:

- emlékek, közös élmények, meghitt pillanatok, személyes történelem (5 csoport)
- rendszeres érintkezés a hellyel, kötődés, szokás, otthon (5 csoport)

- különleges hangulat, látványosságok, maradandóság, varázslatos (5 csoport)
- nyugalom, védettség (4 csoport)
- barátok (4 csoport)
- szabadság, felszabadultság, kiszakadás, kikapcsolódás (4 csoport)

Minél több olyan különböző városi tér, helyszín kell tehát, ahol kiélhetők ezek a belső törekvések, illetve minél több olyan várost alakító ember, aki ezeket szem előtt tartja.

Tovább lépésként a diákok azt a feladatot kapták, hogy készítsenek interjút szüleikkel vagy nagyszüleikkel az ő kedvenc helyükről, hogy ellenőrizzük, hogy az idősebb generáció preferenciái mennyiben térnek el a tizenévesekétől. Ismét elektronikus úton adták be az egyénileg elkészített interjúkat, de most az utómunkákat nem a tanár végezte el, hanem két önként jelentkező diákra lehetett bízni a csoportosítás, elemzés feladatát. Azt kellett megnézniük, vajon ugyanazok a preferenciák, csoportok és motivációk jelennek-e meg a felnőttek mintájában is, mint amit a tizenéveseknél közösen beláttunk. A két diák a következő foglalkozáson számolt be a többieknek a munkájuk eredményeiről.

A felnőttek preferenciái:

1. sziget (Margitsziget + új elem: Óbudai sziget) 5 fő
2. víz, folyópart (Duna-part, Római part + új elem: Lukács fürdő) 5 fő
3. parkok és állatkert (Szent István park, Városliget + új elem: Műjégpálya) 6 fő
4. hegy, magaslat (Gellérthegy, + új elem: János-hegyi Libegő, Hűvösvölgyi Gyermekvasút): 7 fő
5. egy jellegzetes tér, emblematikus épület (Vár, Bazilika, Citadella, Kossuth tér, Jászi Mari tér): 6 fő
6. szűkebb lakóhely: 2 fő
7. vendéglátó-ipari egység, szórakozóhely (Metróklub, egykori Ifi park, Várszínház): 3 fő

Mik derülnek ki a fiatalabb generációval való összevetésben?

Hasonlóságok:

- Fontos, hogy a városi környezet csoportalkotó, tipikus formái szinte teljesen megegyeznek.
- A természetihez való közelség (sziget-víz-hegy-park) a felnőttebb/idősebb generáció számára is a legfontosabb örömforrás a városban.

Különbségek:

- Az idősebbek egyikének sem szerepel kedvencként valamelyik pláza. A Westend jellegzetesen a fiatalok helye.
- Az idősebbek számára fontosabb identitásképző elem a város egy-egy emblematikus, történelmi vonatkozású épülete (Vár, Szent István Bazilika, Citadella, Parlament), mint a fiatalok számára, ez utóbbiak épületet nem is jelöltek kedvencnek.
- Az idősebb generáció preferenciáiban egy korábbi korszak szórakozási szokásai (Metróklub, Ifi park, Várszínház), vagy kisgyerekes családok szabadidős tevékenységei képeződnek le, (Libegő, Gyermekvasút). A fiatalok pedig a kávézókat, romkocsmákat, könyves kávézókat kedvelik.
- A legérdekesebb eltérések a motivációkban voltak, hogy miért kedvencük az adott hely:
 - a felnőtteknél is ugyanazok a kulcsszavak jelennek meg, amit a tinédzser korosztály fogalmazásaiból kiemelték a csoportok, egy kivétellel: a barátokkal való együttlét helyett inkább a család közös élményeinek szinterei lesznek jellemzőbbek a felnőtteknél
 - sokkal nagyobb szerepet játszik a felnőttek esetében az emlékek, ifjúkorhoz kötődés mozzanata, illetve a barátokkal való együttlét is múltbeli emlékként jelenik meg.
 - a hely történelmi vonatkozásai, jelentősége nagyobb hangsúlyt kap a felnőttek számára.

Második foglalkozás:

Melyik helyet tartom a legellenszenvesebbnek a városban?

Célok

- a város bizonyos negatív viszonyulást kiváltó helyei
- az ellenszenv okainak feltárása
- közös jegyek kiszűrése
- javítási javaslatok

Módszerek

- egyéni rajz
- csoportmunka
- beszámoló a csoportmunka eredményéről
- egyéni munka (kreatív fogalmazás)

Miután az előző foglalkozáson a városhoz való pozitív viszonyt foglalkoztunk, a kép úgy lesz teljes, ha a negatív, visszatetszést keltő helyeket is megvizsgáljuk, hogy ezek okaira is rávilágítsunk, és ehhez kapcsolódó cselekvési stratégiákat gondoljunk ki.

A diákok első feladata az volt, hogy a kiosztott lapokra rajzolják le azt a helyet, amit a leginkább utálnak a városban. Aki végképp nem tud rajzolni, felírja a lapra a hely nevét, és hogy mi minden zavarja ott.

A rajzokat egymásnak megmutatva csoportokat alkotnak a diákok: a hasonló rajzok/azonos helyek kerülnek egy csoportba. A csoport együtt megbeszéli a zavaró tényezőket, és beszámol róluk a többi csoportnak a legsikerültebb rajzokat felmutatva.

Ellenérzést keltő helyek:

- 26 diákból 18 a város különböző aluljáróit vagy metrómegállóit jelölte meg legkellemetlenebb helyként (Nyugati téri, Blaha Lujza téri, Kőbánya–Kispesti, Keleti aluljáró) vagy a 3-as metróval való közlekedést.
- további 3 diák a pályaudvarokat nem kedveli (Keleti és Nyugati)
- 3-an nem szeretik valamelyik zsúfolt villamos- vagy HÉV-vonalat
- 2-en említenek egy-egy teret, amelyet valami rossz élmény miatt nem szeretnek.

A csoport-beszámolók jellegzetes kulcsszavai a 'Miken kellene változtatni?' kérdésre:

- tömeg, zsúfoltság
- szemet, kosz, bűz, zaj
- átláthatatlanság, elégtelen fény, sötét
- közbiztonság hiánya
- félelemkeltő légkör, agresszivitás
- megbízhatatlanul működő, folyton lerobbanó járművek (3-as metró, 4-6-os villamos)

Ha csak ezt a mini felmérést tekintjük, máris látszik, mik a város neuralgikus pontjai, amelyek működtetésére sokkal nagyobb gondot kellene fordítani.

Levezető feladat: Min változtatnál a városban, ha te lennél a polgármester? - kreatív fogalmazás

Legkedvesebb helyem a városban

Budapest számomra olyan összefüggő egységet alkot, amiből nagyon nehéz kiragadnom egy kedvenc helyszínt. Mindennap érintkezem ezzel a várossal, az évek során megismerkedtem több ezer arcával. Ebből adódhat, hogy elsőként egy szabadtéri helyszín, a Gellért-hegy jutott eszembe.

Ez a hegy igazán különleges, mert földrajzilag otthonomtól messzebb helyezkedik el, mégsem érzem gyötrőnek az oda- és visszautat egyetlen látogatásomkor sem. A városból kimagasodó pont, ahonnan belátom az egész tájat, az emberek apró hangyákként szaladgálnak odalenn. Ahol ülök, lelassult már a világ. Itt mindenki megpihen. Lehet, a távolság is egy tényező, ami miatt megszerettem, mert a város másik felén is bűvő- „merengő helyre” lelhettem. Ezen kívül valószínűleg az is növeli a szimpátiámat, hogy ilyenkor van azon ritka alkalmak egyike, hogy 4-es metróval utazom. Engem ez a földalatti hálózat teljesen lenyűgöz, a nyers betonfelületek és mozaikok harmóniája kiegyensúlyozott érzést kelt.

Nem mászom meg minden egyes nap, de akarva akaratlanul látom, mert a panorámába beletartozik, a ködön, szmogon keresztül is tisztán kivehető a Citadella. Mindig hozzám közel álló személyekkel pihenek meg a Gellért-hegyen a fűben vagy egy rikítóan természetellenes színű padon. Tetszik, hogy akárhányszor új útvonalat szeretnék találni felfelé, sikerrel járok, mert az évszakok és évek során a növényzet is változik, növekszik, és lehet, hogy arra már mentem korábban is, de nem tűnik fel. Irigylem azokat az embereket, akiknek annyi akarateréje és ideje van, hogy naponta felfutnak a tetejéig, és nem csak passzív kikapcsolódást végeznek. Haza utam a hegyről a 4-6-os villamos gyönyörű vonalán vezet. Ilyenkor ismét elcsodálkozom Budapest látványán, a Duna két partján és a hidakon. A Margit hídon nehéz megállni, hogy az ember ne fotózza le a panorámát, még akkor is, ha a gépe tele van már hasonló képekkel.

Kőrössi Eszter

Első hallásra nagyon megtetszett a feladat és rögtön elkezdtem gondolkodni, vajon mi is a kedvenc helyem, és ekkor döbbsenem rá, hogy nem tudok egy utcát vagy teret megnevezni, hiszen rengeteg olyan zug van Budapesten, ami valamiért közel áll hozzám. Ezért egy olyan helyet választottam, ami idén nyáron hatott rám annyira, hogy talán kedvencemnek nevezhetem. Ez egy természetes elme városunknak, nevezetesen a Gellért-hegy, amely a triászban képződött dolomit sziklatömb. A Duna-Ipoly Nemzeti Parkhoz tartozik, de élővilága már csak néhány nehezen megközelíthető helyen mondható természetesnek. Gondozott ösvényei, parkjai mégis kellemes zöld területtel gazdagítják a várost.

Számomra mindig is nagyon fontos volt és lesz a természet, a hegyek, a fák. A legjobb kikapcsolódás az erdőben való túrázás piknikezés vagy bármilyen tevékenység, sport. Azonban szeretem a városi pezsgést is, a forgatagban sétálni, nézni az épületeket, autókat. Találkozni emberekkel, nézni, ahogy sietnek valahova vagy éppen nézelődnek, beszélgetnek. Gellért-hegy ezt a kettőt egyesíti, a város szívében egy darabka természet, és számomra tökéletes harmóniát teremt azok között a dolgok között, melyek inspirálnak. Szeretem a hegyeket, dombokat, mert a magasból egy új nézőpontból láthatjuk a dolgokat, olyan részleteket vehetünk észre, amit máskor nem. A tetőről gyönyörű panoráma nyílik a városra, ijesztő és egyben nagyszerű érzés, hogy a város, amelyben mindennapjaimat élem, itt terül el előttem. A hétköznapiakban megfejtkezünk a város szépségeiről, nem figyelünk a részletekre. A hegyen találhatunk olyan rejtett zugokat, amelyek teljesen csendesek, tökéletesek gondolkozásra, olvasásra. Ha egy kis ihletre van szükségem, ide bármikor jöhetek, és eddig mindig segített energiával és ötletekkel feltöltődni.

Macskásy Éva

Budapest számomra a szabadságot és az otthont jelenti. Azt, hogy a barátaimmal kimegyünk a Szent István parkba játszani, görkorcsolyázni a Margit szigeten, földalattival utazni a Hősök teréig, fagyizni a Váci utcában, éjjel kettőkor átsétálni a Margit-hídon. Itt nőttek fel, ide kötnek a legcsodálatosabb élményeim, és a város telis-tele van olyan hellyel, melyhez szívmengető élmény fűz.

Mégis, hogyha választanom kéne, a Parlament és Margit-híd közti mólót felelném, ami a Duna egyik csendes részén lebeg. Egy régi barátnőm vitt el oda, és akkor még nem sejtettem, hogy ez lesz a mi kis rejtekhelyünk, ahol később órákon át beszélgettünk, nevetgélünk nap, mint nap. Sötétedésig maradtunk ott, megvárva az összes híd fénybe borulását. Varázslatosnak találtuk a világító Budapestet éjjel. Ott és akkor megszűnt minden létezni. Az idő megállt, és mi ott voltunk ketten kizárva minden rosszat, minden a mi világunkon túli dolgot és csak merengtünk. Merengtünk az idő múlásán, a múltbéli dolgokon, vágyakon és célokon. Arra a pár órára ismét gyermekek voltunk, nagyon boldogok!

Drigán Kata

A kedvenc hely számomra az, ahol mindig önmagam tudok lenni. Egy olyan hely, ahol el tudok rejtőzni a világ elől, vagy ha kell, meg tudom mutatni magam másoknak.

Az én kedvenc helyem egy eldugott kis Duna-parti zug, a Duna Pláza mögötti sétány legvégén. Néhány éve újították fel ezt a sétányt Angyalföldön, azóta viszont - sajnos- nem igazán foglalkoztak vele. Egy kicsit elhagyatottnak tűnik elsőre, de számomra épp ez adja meg a hely sajátos báját. Legtöbbször teljesen csendes, így tökéletesen alkalmas arra, hogy néha elvonuljak a világ hajtása elől. Este nagyon szép kilátás nyílik a Dunára és a fényárban úszó túlpartra.

Nem tökéletes hely, de számomra mindig kedves lesz. Elég, ha arra a pár pillanatra, ameddig ott vagyok, feltölt, kikapcsol, emlékeztet, megnyugtat és elvarázsol.

Ormai Csaba

Az ember azokhoz a helyekhez kötődik leginkább, ahová emlékek, szép események, sok boldogság fűzi. Ezért szeretjük úgy azt az országot, azt a várost, ahol élünk.

Budapesten szerintem az egyik leggyönyörűbb hely a Margit-sziget és az Országház környéke. Bár jómagam rengeteget jártam már erre, mégis minden alkalommal lenyűgöz. Egy séta a Margit-szigeten mindig mosolyt csal az arcomra. Varázslatos a nyugalma, a hangulata! Ahogy a futópályán futnak az emberek, ahogy a nagy füves területen játszanak a gyerekek, ahogy a szökőkút moraja betölti a teret, mind - mind ismerős!

Heilman Petra

Kilenc perc séta a házunktól, és egy nyugodtabb világban találok magam. A Carl Lutz rakpart és a Dráva utca kereszteződésénél kezdődő apró park, ami egy játszótérből, bicikliútból és néhány padból áll, számomra a legkedvesebb hely Budapesten. Nincs épp távol a világ minden zajától, hiszen alatta egy négysávos autópályán haladnak az autók, de valahogy mégis egy kis elszigetelt birodalom. Ez a hely egyszerre jelenti a megnyugvást, az örömet, a barátokat, a magányt, a szomorúságot.

Ide jövök péntek délután néhány barátommal, Pilóta-tallérral és gyümölcslével felszerelve, hogy a padokon kényelmesen elhelyezkedve nyugodtan el tudjuk egymásnak mesélni, hogy mi bánt, mi (vagy ki) tetszik, vagy csak szimplán ott ülni, feküdni, és élvezni a napsütést.

Ide jövök akkor, amikor nem látom a kiutat. Ha hirtelen teljesen egyedül érzem magam, csak fogok egy könyvet és kísértálok ide. A padon ücsörögve olvasok, hallom, ahogy körülöttem elhúznak az autók, ugatnak a kutyák, nevetnek a gyerekek, és elszáll a magány érzete.

Ide jövök akkor, amikor elszállt minden ihletem. A füzetemet a hónom alá csapva körbepillantok, s akár pár percre is elég nézelődnöm, rögtön van mit írnom. Akár az újságot olvasó néniről, akinek épp most egy tulipánt hozott a férje, akár a

kilátásról; a Dunáról, a budai oldalról, ami a padokon ülve
elém tárul.

De akkor is idejövök, amikor nem akarom, hogy bárki
meglásson vagy meghalljon. Ha épp ahhoz támad kedvem, az
esti sötétségben senkinek nem fog feltűnni, hogy épp egy
nyolcvanas évekbeli lejátsszási listára táncolok, ugrálok,
pörgök.

Ez az icipici zöld sziget a 13. kerületben nekem több egy
egyszerű rakpart szakasznál: egy menedék, ami a
betondzsungel szélén segít, hogy megtisztuljak, felüdüljek,
lenyugodjak, kiengedjek.

Szöllősi Luca

Régen Budapesten laktam. Azután amikor Pilisvörösvárra
költöztünk, az emlékeim halványodni kezdtek. Mára már
szinte teljesen a feledés homályába merültek. Mégis van egy-
két hely, ahol ha újra járok, felelevenedik a babakorom.
Ahogy állok az állatkert főbejáratánál és az izgalomtól ide-oda
topogva várom, hogy végre bemehezzünk. Megérkeztünk a
kedvenc helyemre Budapesten.

Az állatkert egy állandó pont volt mindig is számomra, mert
persze, nagyon érdekes és aranyos és különben is állatok
vannak ott, de attól még nem lenne kedvenc helyem. Ami
igazán megszerettette velem az az, hogy mikor elköltöztünk
Budapestre, gyakran visszajártam. Afféle családi program
volt ez mindig, ahova vagy a nagyszüleim vagy a szüleim
vittek el. Imádtam a pálmaház melegét télen és az akvárium
hűvösét nyáron. Később, mikor még távolabb kerültem
Budapesttől, egyben Magyarországtól is, emlékszem, az
állatkert az elsők között volt, ami eszembe jutott itthonról. De
nem csak ez, ami igazán fontos hely számomra. Ott van vele
szembe a Városliget. Ott tettem meg első sétámat, és oda
jártam ki 2 éven át minden nap, amikor szép volt az idő.
Kötődöm az ottani játszóterekhez, a fákhoz, a bokrokhoz, a
kacsákhoz. Az friss illathoz, ami felüdülést nyújt. A
nyugalomhoz, ami eláraszt, amikor csak sétálok a nagy bölcs

fák között. A gyönyörű szép zöld fű, a vattacukorárusok, és meg ne feledkezzem a lufikról, amiket a kis bódékban árultak, és valahogy mindig sikerült kiharcolnom, hogy kaphassak. Most, amikor visszamegyek a Városligetbe, egyre több szép emlék jut eszembe. Talán ez az, ami nekem a legjobban számít, ami igazán kedvenccé tesz egy helyet.

Vannak napok, amikor csak úgy járkálok a városban. Megyek az utcán és arra gondolok, erre a pontra vissza kell majd jönnöm. Mennyire szép, mennyire hangulatos, vagy akár a maga módján ijesztő, furcsa vagy különleges. És mindig arra gondolok, ezek az apróságok a kedven helyeim. Nos. Valóban. Ezzel csak egy a probléma, hogy hiába hiszem abban a pillanatban, hogy megjegyzem és feltétlenül visszajövök, alig tudok felidézni egyet-kettőt. Mégis ha megbolygatom a memóriám, sikerül. A neve tető. 5 percre van a Berzsenyi épületétől. Egy sétán fedeztük fel egyik kedves osztálytársammal, méghozzá úgy, hogy izgalmat keresve bementünk egy lakópark belső udvarába. És egy hirtelen ötlettől vezérelve megnéztük, nyitva lehet-e a teteje, „á úgyse lesz”, mondtuk, de végül győzött a kíváncsiság. Ahogy felmentünk, a torkunkban dobogott a szívünk? És ha lesz ott valaki? Szerencsénk volt, tárva nyitva állt a hetedik emeleti ajtó. Kimentünk, és csodálatos látvány tárult elénk. Lenéztünk a városra, de mégsem voltunk annyira magasan, mint egy kilátóban. Azóta visszamentünk párszor, beszélgettünk, barackot ettünk, néztük a tájt és táncoltunk. Csodálatos élmények kötnek ahhoz a helyhez. És meg ne feledkezzem az érzésről, ami akkor fog el, ha felmegyek. Szeretem látni a környéket egy más perspektívából és szeretem azt a csöndet, ami ott fent van. Szeretek ott fent gondolkodni, lenni. Számomra bőven kiérdemelte azt, hogy egyik kedvenc helyemmé váljon.

Takács Anna

Régebben nem nagyon volt kedvenc helyem. Nem éreztem sehol, hogy „annyira nagyon szeretném”. De már majdnem egy éve megtaláltam a legjobbat, a Duna part az. A Margit hídnál, pontosabban.

Leginkább este szeretem. Itt sétálni este, barátokkal, a legeslegjobb. A Berzsenyitől a Parlamentig végigsétálni. Este minden ki van világítva. Nagyon szeretem nézni, ahogy a város fényei visszatükröződnek a vízben.

Itt először a mostani legjobb barátnőimmal voltam. Akkor még nem ismertük egymást annyira. Nem tudtuk, mit csináljunk iskola után, így felvetődött az ötlet, hogy sétáljunk el a Duna parton a Margit hídig. Közben nagyon sokat beszélgettünk. Szinte mindenről megegyezett a véleményünk, és amiben nem, arról remekül vitáztunk. Közben néztük a folyót. Az embereket, akik a hídon sétáltak, hogy mit csinálhattak, merre mehettek. Egyre többet nevtünk, szerintem többet, mint amennyit beszélgettünk. Majd ez szinte rendszeressé vált. Kimentünk és sétáltunk. Egyre jobban megismertük egymást. Ha valakinek szívügyei voltak, ha családi gondok, ha csak nagyon utált már otthon egyedül lenni. Csak felhívtuk egymást, és már találkoztunk is. Legjobb barátokká váltunk. Valahogy úgy érzem, hogy a Duna part beszippantja a lelkünket, és feltárja egymásnak. Sehol máshol nem voltam ennyire nyílt és őszinte. És sehol máshol nem szereztem ennél jobb barátokat. Az alatt az egy év alatt iszonyatosan sok minden változott, magam sem hiszem, mennyi minden. De rájuk most is ugyanúgy számíthatok. Nélkülük aligha bírtam volna ki ezt az egy évet. Így a Duna part úgy maradt meg bennem, mint mindennek a kezdete. Nagyon jó, hogy van egy hely, ahova visszavezethetjük a barátságunkat. Ez az a hely, ahol megtaláltam azokat az embereket, akik mellett mindig érzem, hogy otthon vagyok.

Korányi Rebeka

A Marczibányi téri művelődési központ kis parkja egy icipici játszótér, elrejtőzve a figyelő szemek elől (ennek ellenére szépen karbantartott, rendes hely). Hatalmas bukszusok

takarják, csak az épületből látni rendszeren. Van ott hinta, csúszda, mászóka, homokozó, nem nagy, de a néhány ide járó kicsi gyerekek ez is egy egész birodalomnak tűnhet. Három oldalról fák veszik körül, jól lehet bújócskázni, bandázni vagy csak elbújni a világ elől.

Már régóta színjátszom a Marczibányi téren (öt éve, ugyanabban a csoportban), és a próbatermünkből pont erre a kis játszótérre lehetett kilátni, sokszor kukucskáltak és integettek be gyerekek és egy-egy nehezebb feladatnál, kínlódásunkban mi is kifelé bámultunk az ablakon.

Rengeteget üldögéltem azon a játszótéren, ha jó volt az idő, a foglalkozás előtt/után és a szünetben is, sokszor kimentünk oda a csoporttal, csak úgy beszélgetni. Eleinte sokat játszottunk futkároztunk, (még tízévesen) aztán ahogy egyre idősödtünk, kevesebbet futkostunk, és most már csak egyetlen helyen szoktunk üldögélni/heverészni. Odaköt a sok játék, beszélgetés, titok, az egész napos próbák szüneteiben hullafáradtan a fűben elfogyasztott szendvics, és ahogy a fontosabb előadások előtt egymást nyugtatgattuk.

Voltam már ott egyedül is, de úgy nem az igazi.

Mélyi Márti

A 112-es busz a Bosnyák tértől a Thomán István utcáig közlekedik. Néha a Ferenciek terén felszállok rá és elmegyek a végállomásig. Elmegyek a Hegyre. A Hegy valójában a Mártonhegy, de mi csak A Hegynek hívjuk. És nekünk nem egy felszíni formát jelent, hanem egy kis padot Budapest tetején, ahonnan tökéletesen látni a város szívét. Szeretem a Hegyet. Nem a nyüzsgő belváros, ami folyton tömve van emberekkel. Nem a Dunapart, amit kedvelek, de csak a mindennapi egyszerűségében. A Hegy valami más. Valami különleges. Egy olyan hely, ahová nem ülök ki nap mint nap. Amikor ott vagyok, úgy érzem, mintha kiszakadnék a városból, az esztelenül pörgő mókuserékből, a rohanó

világból. A Hegyen megáll egy pillanatra az idő. Ott csak a fények léteznek. A Duna csillogása, a lemenő nap, a panelházak apró ablakaiban sorra felgyúló lámpafény. A Hegyen ott van mellettem az erdő, a természet. A lábaim előtt pedig Budapest hever. Ha a Hegyre gondolkodok, eszembe jut, az első alkalom, amikor kimentem oda. Egy barátommal voltam, kettesben és némán néztük az aranyban úszó várost, ahogyan szépen lassan elnyeli az éjszaka. Már akkor elbűvölt a kis menedék. Mert az lett számomra. Egy biztos pont, ahová elbújhatok, ahová gondolkodni mehetek. A Hegy kimenekít a szmogból, a tömegből, a bűzből. És kimenekít a letargiából, a sötétségből. A Hegy nem csak egy hely, a Hegy egy csillagfényes pad és valami mágia. A Hegy néha a világmindenség. A Hegyért imádom a várost.

Kremmer Magdi

A kedvenc helyem Budapesten az a városrész, ahol felnöttem és lakom: Újpalota.

Nagyon megnyugtató számomra a tízeleteres paneloknak az árnyékában sétálni a nyári délutánokon, tavasszal a Főtéren ücsörögni a padon, a szökőkút előtt a fák tövében a madarak csicsergését hallgatva, és a tűző napon az Ázsia Center melletti pusztaságon átvonulni az út mellett kéregető hajléktalanok mellett. Télen szeretek a Pólus parkolójában a térdig érő hóban átgázolni, és szeretek a kiserdőben lévő domb oldalán szánkóval lecsúszni és nekimenni dolgoknak. Lehet, hogy ez az egész furán hangzik, de én itt érzem magam biztonságban, itt nőttem föl, és számomra ez jelenti az otthonot. Ezért Újpalota a kedvenc helyem.

Takács Kristóf

A legkedvesebb helyeim ranglistájának első helyére a Berzsenyit tettem, mert nagyon szeretem ezt a helyet, hiszen olyan, mintha a második otthonom lenne. Minden reggel izgatottság fog el, ha arra gondolkodok, még egy újabb nap, amikor a barátaimmal, ismerőseimmel találkozhatok itt az

iskolában. Hogy mit is szeretek benne? Talán a Berzsényi hangulatát, amitől jobb kedve lesz az embernek, talán a sok mosolygós arcú, vidám diákot, talán a tanórák örömteli és könnyed menetét. Ezeket mind-mind szeretem, és remélem, hogy az idő múlásával még több berzsényis élményben lehet részem.

Sztrehárszky Katinka

A Westendet azért szeretem, mert itt elég sok dolgot lehet ugyanazon a helyen csinálni. Ha beszélgetni szeretnék másokkal, akkor erre kiváló a tetőkert, ahova ki lehet ülni kisebb padokra, vagy asztalok köré, ami akkor alkalmasabb, ha több ember akar egyszerre találkozni. A tetőkert másik előnye az, hogy egyáltalán nincsen nyüzsgés, és jó időben nagyon hangulatos tud lenni. A tetőkert egyébként több részre különíthető, és más hangulatot is árasztanak: az 1. emelet szintjén egy nagy, tágas tér dominál, és ennek a füvesített kertnek a szélén helyezkednek el olyan asztalok, amik köré akár 5-6 ember is leülhet. A 2. szinten elhelyezkedő kert ezzel szemben sokkal szimpatikusabb számomra a kisebb fákkal, sövényekkel és virágágyásokkal. Itt nincsen olyan nagy tér, de ennek ellenére le lehet ülni 3-4 személyes padokra, amikből meglepően sok van a hely nagyságához képest. Az egyetlen hátránya a tetőkertnek, hogy hidegebb időben nem kellemes sokáig egy helyen üldögelni. Azért is szeretek ide járni, mert könnyen megközelíthető számomra. Összességében azért választottam ezt a kedvenc helyemnek, mert ha kikapcsolódásra és másokkal való találkozásra vágyom, akkor rögtön ez a hely jut eszembe.

Kiss Győző

Amikor a felvételre készültem, pontosabban a felvételi szóbeli részére, az egyik csodálatos nagynénim nagy segítségemre volt. Ő mutatta meg a Keletet, és ott sokat beszélgettünk arról, amik felmerülhetnek egy szóbelin,

például: mi a kedvenc könyvem, milyen könyveket szoktam olvasni, szoktam-e színházba járni, mi a kedvenc darabom?

A Kelet egy kávé- és teaház, művészeti galéria, a Bartók Béla út 29-ben. Onnan kapta a nevét, hogy míg a nyugatosok, köztük Karinthy, a másik oldalon lévő Hadikba jártak, ez a másik oldal játékos megfelelése, a török kávékkal és kicsit pikáns keleti konyhával. Erre a Keleti világra utal a bejárat mellet található agyagkatona. A Keletnek érdekes, barátságos szokása, hogy a falakon található körülbelül 5000-6000 könyv szabadon elvihető, ha cserébe hozol egy másikat. Ez a rengeteg könyv a falon nagyon hangulatossá teszi a helyiséget, mert miközben kávézol, vagy kipróbálsz a különleges „keleti” ízű szendvicseket, csak lekapasz egy könyvet a polcról és belebe olvasol. Mindenkinek ajánlani tudom ezt a helyet, mert egyáltalán nem hétköznapi kávézó hangulatába csöppenünk.

Majtényi Bori

Nagyszüleim számára Budapest...

Megkérdeztem a nagyszüleimet arról, hogy mi a legkedvesebb hely számukra Budapesten, és miért? A nagymamám a Citadellához fűződő különleges és váratlan élményéről mesélt nekem.

A történet egy telefonhívással kezdődött, legalább 30 éve, egy igen távoli svájci rokontól, akit azelőtt még a nagyszüleim sem ismertek. Daumann Ágnes és Brezina Károlyt kereste. Nagy szerencséjére a hívása célba ért. A távoli rokon elmondta, hogy a családfáját kutatja, és most ért el a család magyarországi ágához, a nagyszüleimhez. Azért telefonált, mert pár hónapon belül utazik Budapestre és szeretne találkozni velük, hogy a nagyszüleim mesélhessenek, ő pedig megmutassa a családfát. Végül ősszel érkezett Magyarországra, és itt töltött pár csodálatos napot. Ebben a pár napban a belvárost járta a nagyszüleimmel, hiszen annyi látnivaló volt, főleg, hogy azelőtt még sosem járt Magyarországon. Az utolsó napon a Citadellához mentek, ez volt a lezárása ennek a különleges látogatásnak. Tehát a

nagymamámnak ezt jelenti a Citadella. Számára ez a legkedvesebb hely Budapesten, az ahhoz fűződő szép emlékek és jó hangulat miatt.

A nagypapám a mai Várkert Bazár helyén álló egykori Ifipark nevű helyről mesélt. A 60-as 70-es években ide járt minden szombat este táncolni. Csak nyakkendőben, csinosan szabadott bemenni. Bár a nagypapám nevetve hozzátette, hogy az is elvárás volt, hogy legalább két hölgygel az oldalán érkezzen. Szombatonként élőzene szólt, mindenki jól érezte magát, senki sem esett túlzásokba, kifinomult volt az összegyűlt társaság! Ezért szeretett odajárni a nagypapám. A másik hely, amit megemlített, az a Dohány utca sarkán lévő Metró klub volt. Nagypapám akkori kedvenc együttese, a Metró Együttes játszott ott minden este. 1967-ben ott forgatták az *EZEK A FIATALOK* című magyar, fekete-fehér film egyes jeleneteit. A filmben az együttes előadta egyik leghíresebb, Gyémánt és arany című számukat. A nagypapámat, mivel gyakran járt oda, a forgatásra is meghívták. Így ő is ott táncol a filmben, így unokaként a látványa engem nagyon mehatott.

Tehát a nagyszüleim számára ez Budapest. Változnak az idők, a lehetőségeink, mégis mindannyian ugyanazért kötődünk és gondolunk vissza helyekre. A társaság, a jó hangulat, a szép emlékek, egy hely, ahol jól érezheted magad. Jó látni, hogy a két generáció között nem csak ellentét, hanem egy ilyesfajta kötelék is van!

Kuti Luca

Interjúk a szülőkkel

Mi a kedvenc helyed Budapesten?

A menedékhelyemnek az Óbudai-szigetet gondolnám, de a Római part sétáló részét is ide sorolnám.

Mik az élményeid, emlékeid ezzel a hellyel kapcsolatban?

Fiatal koromban mindig a római partra jártunk a barátaimmal sörözgetni, élvezni a felszabadult tinédzser éveket. Az évek során ez lassan átalakult, a kislányomat tanítottam itt járni, később korcsolyázni. Remek étkezdék, kocsmák adnak lehetőséget az ott töltött idő kihasználására.

Az Óbudai-szigetre hetente járok. Egyfajta kikapcsolódást nyújt számomra a zajos világból. A kutyám nagyon élvezi a rohangálást, amíg én új emberekkel ismerkedhetem.

Drigán Katalin

Interjú anyával

Mi a kedvenc helyed Budapesten?

Az egyik kedvenc helyem, ahová mostanában rendszeresen járok, a Bikás park. Nem olyan régen, 1-2 éve újíttatták fel. Azelőtt csak egy nagy füves térség volt egy elkerített játszótérrel, közepén egy kis dombbal, melynek tetején három bika állt, innen kapta a nevét.

Miért szeretsz idejárni? Mi benne a különleges?

A kissé már elhagyatott füves térségből egy igazi szabadidő parkot csináltak, számtalan kikapcsolódási, elsősorban sportolási lehetőséggel. A parkot futópálya veszi körül. A jellegzetességét adó Bikás dombot megtartották, sok gyerek öröme, hiszen télen kiváló szánkópálya. Ezen kívül van focipálya, kosárpálya három pingpongasztal. A kutyásokról sem feledkeztek meg, hiszen azelőtt is sok kutyát hoztak ide sétálni a közeli lakótelepről: két kutyafuttató is van, egy a kistermetű és egy a nagytermetű kutyáknak.

Ez elég soknak tűnik. Nem túlzsúfolt a hely?

Nem, egyáltalán. Sok maradt a tágas füves parkból is, sőt, még egy kis tó is szolgálja a városiak kikapcsolódását. Nagy előnye az elhelyezkedése: nem messze áll meg a 7-es busz, a 4-es metrónak is van egy „Bikás park” nevű megállója, mégis ez egy nyugodt hangulatú hely, távol a belvárosi forgalomtól. Azt hiszem, nincs olyan 11. kerületi lakos, aki ne ismerné, és ne tudná mi az a „Bikás”, minden bizonnyal ez ihlette a metrómegálló nevét is.

Interjú Apával

Mi a kedvenc helyed Budapesten?

A kedvenc helyem a Budapest 11. kerületben a Lágymányoson levő lakótelep. Ott levő négyemeletes panelházban laktam, 4

és 17 éves korom között és később felnőttkoromban visszaköltöztem. Szóval az életem részévé vált ez a környék, fontos nekem. Ismerem mindenegyes szögletét a boltokat, kutyafuttatókat, a házak közötti zöld területeket, játszótereket.

Miért olyan jó ez a hely?

Már gyerekkoromban nagyon szerettem benne, hogy mindent onnan könnyen meglehetett közelíteni: az általános iskolám gyalogosan 3 percre volt tőlünk. Amikor felnőttként éltem itt, akkor is jól megközelíthető volt a munkahelyem. Ugyanakkor van egy sajátos, kertvárosias hangulata annak ellenére, hogy mégiscsak egy városi lakótelep. Rengeteg emlék is fűz ide a gyerekkoromból: a mindennapos kutyasétáltatások, az ikertestvéremmel űzött harcok, hogy ki vigye le a kutyánkat sétálni. A nagyvárosban ennek a kis lakótelepnek a hangulata mindig is családias volt. Mostanában is, ha arra sétálok, felismerek arcokat a gyerekkoromból, ami jó érzés.

Majtényi Bori

Apa:

Nagyon sokat jártunk bringázni a Római partra, ott lakott a nagyid, tudod, és a hosszú utat már kicsiként is meg tudtad tenni. Sokszor mentünk veletek át Újpestről kis hajóval Békásmegyerre. Mikor kicsik voltatok, sokszor zsebpecáztunk snecikre. Mikor ti még meg sem születtetek, nagyon sokat kirándultunk anyukáddal, barátokkal ide. Béreltünk kajákat és egész napos túrákat tettünk a vízén. Nagyokat sétáltunk, ültünk a parton és néztük a víz fodrozódását. Ezt veletek is gyakran megtettük. Már kicsi gyerekként is kötődtem a Dunához, osztálytársakkal pecáztunk, úsztunk, napoztunk, fociztunk vagy a vízbe dobáltunk köveket, számolva, ki mennyit tud „kacsázni”. A mai napig megmaradt a vonzalmam a folyó és a Római part iránt. A Római part és környéke örökre kedvenc helyem marad.

Heilman Petra

Amit megváltoztatnék Budapesten...

A **belépést múzeumokba** és más kulturális látnivalókhoz ingyenessé tenném. Azért, mert szerintem sokan vannak, akik a belépő miatt döntenek úgy, hogy hétvégén nem múzeumba mennek, hanem inkább otthon maradnak. Ezért van az, hogy egyre kevesebb velünk egykorú kerüli a hasonló helyeket.

A kulturális kiállításokra és fesztiválokra nagyobb hangsúlyt fektetnék.

A **Duna partot kitisztíttatnám**, lennének szabadtéri színpadok, nem csak a Margit sziget területén. Sétányok, zöldterületek lennének kialakítva a folyó mentén.

A **régebbi épületeket nem lebontatnám, hanem felújítatnám. A plázákat pedig a város külsőbb részeire** tenném. A turisták is, akik Pestre jönnek, szerintem szívesebben vásárolnak souvenirt egy kiskereskedőtől a Vörösmarty téren a vásárban, mintsem a Westendben.

A **tömegközlekedési** eszközöket tisztábban, jobb állapotban tartanám, hogy az emberek szívesebben használják őket, ne pedig autóba üljenek, ami egyébként nagyban szennyezi a levegőt és befeketíti a belvárosi házakat.

A **hajléktalanoknak** igyekeznék valamiféle szállást biztosítani, hiszen annyi lakás/irodaház/gyárépület áll üresen, amiket nagyon jól ki lehetne használni. Így az utcák látványa is hívogatóbb lenne. Első látásra nem a kosz és a rossz szagok jutnának eszünkbe.

A hármas metró és az **aluljárókat kitisztíttatnám!!** Világosabbá tenném őket, mert az ember nagyon nyomottá válik az aluljárókban uralkodó félhomálytól. Több parkolót építtetnék ki a látnivalók körül.

Több rendőrt/közterület-felügyelőt küldenék az utcákra, hogy jobb legyen a közbiztonság és az egyedül közlekedő fiataloknak se kelljen aggódniuk.

Kuti Luca

Ha módombba állna, elsősorban a fővárosunk **tisztaságát** növelném. Vannak területek, amik szépen vannak kiépítve,

felújítva és karban tartva, de sajnos ez nem jellemző minden területre. Így az én első dolgom az lenne, hogy több munkást alkalmaznék erre a feladatra, és nagyobb figyelmet fordítanak erre a problémára.

A második az az, hogy **több növényt** ültetnék, zöld területet hoznék létre. Budapest nagyon sok része kopár beton dzsungel, és ez szerintem nagyon barátságtalan kinézetet ad sok utcának, így én sokkal több fát ültetnék az utcákba. A **Duna-parton sokkal nagyobb területen, ha lehetséges, végig sétáló** utat építenék ki, mivel az itt lakók többségének a Duna-part a kedvenc helye, így szerintem sokkal nagyobb energiát kellene erre fordítanunk, és ennek a tisztaságára is. E mellett a rakpartot én emeletesen oldanám meg, vagy egy kicsit a víz fölé nyúlva.

A városban nagyon sok olyan üzlethelyiség és ház van, ami elhagyatott, nincsen használva és romos. Ezeket vagy felújítatnám, vagy lebontatnám, hogy a helyére új használható házat építenék, vagy zöld területet telepítenék.

Amik szerintem a legfontosabb változtatások lennének, azok a **közlekedéssel kapcsolatosak**: fontos feladat lenne a forgalom kivezetése a belvárosból. Vasúti összeköttetést építenék ki a belváros és a repülőtér között ezzel is segítve a turizmust és az utazást. A parkolás rendszerét is megváltoztatnám, hiszen a belvárosban majdhogynem lehetetlen feladat a megállás. A legtöbb belvárosi épület pincéi kihasználatlanok, így azokba lehetne mélygarázsokat kialakítani. Ennek az árát, pedig az épület felújítására fordítani.

Az utolsó dolog, ami most eszembe jut az a **hajléktalanok** örökös kérdése. Régebben elküldték őket az aluljárókból a hajléktalanszállókba, de most már ez személyiségi jogokat sért. Én viszont munkát adnék ezeknek az embereknek.

Őri Dóra

A **Duna** meghatározó része Budapestnek. Ha egy külföldinek beszélek Budapestről szinte biztos, hogy az elsők között említem meg, hogy a Duna kettéválasztja Pestet és Budát, ez nagyon érdekessé teszi a várost.

Ami szerintem még szebbé tenné ezt a részt, az lenne, **hogy a rakpartot be kellene füvesíteni, sétálóknak, turistáknak szépen megcsinálni.** Azt gondolom, erre sokkal inkább lehetne költeni, mint például a villamosságnak füvesítésére.

A szűkebb értelemben vett belvároson, a Kiskörúton és a Nagykörúton kívüli házakat nagyon sokszor ledózerolják és lakóparkok, plázák épülnek a helyükön. Ezzel mindig elveszít magából valamit a régi Budapest, ami szerintem kifejezetten rossz, és ha a hatalmamban állna, biztos, hogy meghagynám a régi épületeket is, hogy megőrizzük a város régi arculatát.

Majtényi Bori

Legesleginkább **az emberek hozzáállása tudna nagy változásokat hozni,** mert nem feltétlenül szükséges drága beruházásokkal megszépíteni a várost: a másik iránti jóindulattal, tisztelettel is szebbé tehetjük egymás életét. Nem kell nagy dolgokra gondolni, mi magunk is próbáljunk minden nap valami olyasmit tenni, amivel örömet okozunk valakinek. Hisz, ha mindenki csak egy embernek okozna örömet, csak egy embernek segítene, akkor, ha ezt összeadnánk, már egy egész város öröme lenne.

Heilman Petra

Szerintem a város egy város működéséhez szükség van **egymáshoz humánusan viszonyuló emberekre. A város varázsának megtartásához szükség van az emberek együttműködésére és a közös értékeink tiszteletben tartására.** A kollektív értékek megőrzéséhez szükség van a **közbiztonság fenntartására,** megszilárdítására. Lényeges, hogy a város életének összetevői ne gátolják, hanem segítsék egymást. Fontos, hogy a fővárosunk lakói tiszteletben tartsák egymás környezetét. Szerintem ez egy jobb város létrejöttéhez vezetne.

Ormai Csaba

A város természeti adottságai

A Duna elválaszt és összeköt

Foglalkozás a BTM-ben (Berhidai Magdolna)

Tárgyalt témák:

- A város történeti magja, terjeszkedése
- A Duna hídjai (hídtípusok, hídszerkezetek)
- A Duna szerepe a város életében
- Miről mesélnek a kiállítás tárgyai?
- Történelmi korok/sorsfordulók és a Duna

Gyakorlati kompetenciák:

- személyes emlékek, érzések, asszociációk feltérképezése
- térképolvasás, térképek időrendbe helyezése
- manipuláció makettekkel
- csoportmunka, információk gyűjtése a múzeumi térben
- a kiállított tárgyak és szöveges információk összekapcsolása
- történelmi események/személyek játékos megidézése: csoportos jelenet előadása
- történelmi sorsfordulók átélése egy-egy valós emberi sors tükrében

Előzetes feladatként minden diák 5 gondolatot, szót gyűjt össze a Dunáról. A foglalkozás elején a foglalkozásvezető ezt összesíti, és röviden elemzi, hogy milyen tendenciákat mutatnak. Fontos a személyes emlékek, érzések, asszociációk feltérképezése, hogy a gyerekek minél inkább nyitottá váljanak feldolgozandó a téma iránt.

A BTM Vármúzeumában először régi térképekkel dolgozunk. A várostérképeket időrendi sorrendbe tesszük, megfigyelve a városrészek, városkezdemények terjeszkedését, összekapcsolódását. A kronológia kialakításában segít az egyes területek funkciójának megváltozása, a hidak száma, utcanevek változása. Majd Budapest Duna hídjainak

szerkezeteit tekintjük át szétszedhető híd makettek segítségével.

A hidak tulajdonságait játékos párbeszéddel, szinte megszemélyesítve őket, és fotójukat emlékezetünk segítségével párosítjuk össze.

Ezután a Budapest – fény és árnyék: a főváros 1000 éves története című, várostörténeti kiállításában ismerkedünk a Duna szerepével a város életében. 8 csoportot alakítunk, minden csoport kap egy kiállítási alaprajzot az általa feldolgozandó téma bejelölésével, valamint egy szöveges idézetet, és képeket. Feladatuk megkeresni a témához kapcsolódó kiállítási tárgyakat, megkeresni az összefüggéseket a tárgyak és idézet között, és egy kis jelenetet kitalálni, amit bemutatnak a többi csoportnak. A jelenet szereplőit, szituációját a résztvevők önállóan alakítják.

Olyan események kerülnek feldolgozásra, amelyek során a város életében jelentős szerepet játszott a Duna, és ez a kiállításban is kellőképpen reprezentálva van. Mint például a

dunai zárólánc használatának ideje, a török idők hajóhídja, vagy a repülőhíd, amit a folyó sodrása mozgat a két part között. A 19. század fauszodái is érdekesek, hiszen bennük védett körülmények között a Duna vizében lehetett fürödni. Az 1838-as utolsó, nagy dunai árvíz, a nagyszámú áldozat és pusztítás miatt, valamint a Duna-szabályozás előzményeként is egy ilyen jelentős esemény.

Ilyen témakörök és állomások még Budapest első hídja, a Lánchíd építése, melynek költségeit közadakozásból finanszírozták, majd a még el sem készült híd majdnem áldozatul esett az 1849-es ostrom során egy robbantási kísérletnek. Továbbá, a II. világháború után a felrobbantott hidakat helyreállították, de a korabeli közvéleményt nagyon megosztotta a döntés, hogy a régi Erzsébet hidat újra cserélték. Kiemelt kérdése ennek a foglalkozásnak a háború bűneire, zsidó honfitársaink elpusztítására emlékeztető, a Duna parti cipők emlékműve, és a mederkotrás során előkerült áldozatok kiállításban látható cipői is.

A város madártávlatból - Városfelfedező tematikus séta

Tárgyalt témák

- a város topográfiája
- síkság és hegyvidék
- beépített területek és zöldövezetek
- kiemelkedő épületek beazonosítása

Gyakorlati kompetenciák:

- nézzünk új szemmel mindennapi környezetünkre
- tanulás tapasztalati úton, személyes megfigyelés alapján
- a városi környezet jeleinek dekódolása

Városfelfedező tematikus sétáink során új nézőpontot kínálunk a diákoknak. Olyan érdekességeket mutatunk meg, amiket nem ismernek, bár lehet, hogy naponta látnak, de nem igazán vesznek észre, vagy olyan különleges helyszínre szervezzük meg a bejutást, ami a látogatók előtt (egyelőre) el van zárva.

Madártávlatból, a Mátyás templom tornyából, tekintünk le a városra, természeti adottságait megfigyelve, hegyek és síkság találkozását a Duna két partján, a folyó kanyarulatait a partján sétálva alig vesszük észre, fentről viszont remekül kirajzolódnak. A beépített területek és zöldövezetek arányát vizsgáljuk Pesten és Budán, a kiemelkedő épületeket beazonosítjuk, az általunk kedvelt helyszíneket megkeressük

Velünk élő történelem (Berhidai Magdolna)

Középkori Buda - Városfelfedező tematikus séta

Tárgyalt témák:

- a középkori város szerkezete
- a Mátyás templom története
- középkori lakóházak jellegzetességei
- középkori életmód

Gyakorlati kompetenciák:

- mindennapi környezetünk új szemmel
- tanulás tapasztalati úton, személyes megfigyelés alapján
- a városi környezet jeleinek dekódolása

A Várhegy szabálytalan alakú fennsíkján a várfallal körülvett utcák közök, a sikátorok által határolt épületek megmutatják a középkori város szerkezetét.

Mindehhez szárnyak híján a Mátyás templom tornyába mászunk fel, ami a középkori Buda legrégebbi temploma, mely tanúja volt a város életét felforgató örömteli és szomorú eseményeknek a királykoronázástól a pusztító ostromig.

A templom történetével való ismerkedés után a középkori lakóházak jellegzetességeit vizsgáljuk meg közelebbről: az emeletnél kissé előreugró homlokzatokat, a kapuk és ablakok díszesen faragott kő kereteit, a kapualjak gótikus ülőfülkéit, a földszinti boltoscskák utcára nyíló pultjait, a lépcsőházak, belső udvarok változatosságát. Felidézzük a hajdan itt lakó emberek életének körülményeit, közlekedési, tisztálkodási, vásárlási

szokásait a megmaradt írott források, elsősorban a Budai Jogkönyv passzusainak segítségével.

Török kori Buda

Városfelfedező tematikus séta

Tárgyalt témák:

- a török hódoltság nyomai a tárgykultúrában
- életmód a török korban
- török fürdőkultúra
- a Rác fürdő történeti rétegei
- Milyen dilemmák elé kerül az építész egy történeti emlék rekonstruálása során?

Gyakorlati kompetenciák:

- tanulás tapasztalati úton, személyes megfigyelés alapján
- különböző történelmi korok nyomai egy épületen
- eredeti és rekonstrukció megkülönböztetése

A török hódoltság kori Budával ismerkedünk, a múzeum kínálja különleges lehetőségeket kihasználva ezt a korszakot kutató régész segítségével.

Miután felidéztük a török hódoltság korának mai napig fellelhető hatását a tárgykultúrára, táplálkozásra, növénytermesztésre, a korabeli emberek életmódjával, szokásaival Evlija Cselebi török világotutazó, történetíró Budán tett látogatásának leírásán keresztül ismerkedünk meg. A máig fellelhető építészeti emlékek közül a fürdőkkel foglalkozunk, és a Rác fürdőt látogatjuk meg. A török kori épületrészeket is magába foglaló fürdő 2005–8 közötti régészeti feltárásait vezető kutató kalauzolt minket munkájának nehézségeibe és örömeibe is bepillantást engedve. Megfigyelhettük az épület rekonstrukció-felújítás során az építészek előtt álló dilemmákra adott válaszok megvalósulásának változásait, ahogy a különböző korok emlékeit egységes mai terekké formálták. Mivel a fürdő jogi viták miatt a mai napig nem látogatható, igazán kivételes lehetőségben volt részünk.

Döntések a városegyesítés körül Budapest nagyvárossá válása

Múzeumpedagógiai foglalkozás a BTM-ben + Tematikus séta

Tárgyalt témák:

- a városegyesítés dilemmái
- Kinek miért előnyös/hátrányos a városegyesítés?
- Fővárosi Közmunkák Tanácsa
- a városfejlesztés szempontjai

Gyakorlati kompetenciák:

- azonosulás különböző nézőpontokkal, szempontokkal
- érdektüktetetés és kompromisszumkeresés
- érvelés, a döntéshozás szimulációja
- a tematikus séta eszköztára

A foglalkozás első részében Pest, Buda és Óbuda különböző társadalmi réteghez, nemzetiséghez, valláshoz tartozó, eltérő hivatású, nemű és korú lakosainak a helyébe képzeljük magunkat és alkotunk véleményt a városok egyesítésének tervéről. Ki miért tartja jó, vagy rossz kezdeményezésnek, érveket, ellenérveket gyűjtünk annak figyelembe vételével,

hogy kinek milyen érdeke érvényesülhet, esetleg sérülhet a döntés következtében. Ezeket a szempontokat, véleményeket összegyűjtjük és megvitatjuk.

A második részben már néhány évvel a városegyesítés után vagyunk, a város fejlődésének legdinamikusabb időszakában. Megalakítjuk a Fővárosi Közmunkák Tanácsának bizottságait, ahol a tagok beszámolnak a meglévő helyzetről, javaslatokat tesznek a problémák megoldására, fejlesztésekre, és meggyőző érveket sorakoztatnak fel a meglévő pénzkeret minél nagyobb részének a témára fordítása érdekében. A bizottságok kialakításánál kapcsolódunk a várostörténeti kiállításban feldolgozásra kerülő témákhoz, a helyszínen számolnak be a tagok a munkájukról, majd közösen döntünk a rendelkezésünkre álló pénzügyi keret elosztásáról.

A *közigazgatási – választójogi bizottság* a lakosságszám változásával, a jogi helyzettel foglalkozik, az *oktatásügyi bizottság* a nemi, nemzetiségi vallási hovatartozás szerint tekinti át a közoktatás helyzetét és változtatási javaslatokat tesz. A *közegészségügyi – járványügyi bizottság* vizsgálja a járványok okait, a város higiéniai állapotát, a tervezett intézkedések várható hatásait. Az *iparfejlesztési bizottság* a céhektől a manufaktúrákon át a gyárak alapítását segítő intézkedéseket tervez, a *várostervezési – építészeti, városrendezési bizottság* az úthálózat bővítésére dolgoz ki tervet. A *közlekedésügyi, hídügyi bizottság* a tömegközlekedés fejlesztésével a *vízügyi, katasztrófavédelmi bizottsággal* együttműködve a Duna szabályozással rakpartok kiépítésével és a létesítendő új hidak problémájával foglalkozik. Az *infrastruktúrával foglalkozó bizottság* beruházásokat tervez a vízellátás és szennyvízelvezetés kiépítése, áram és gázszolgáltatásra, a hírközlés, és hulladékkezelés korszerűsítésére.

A foglalkozáshoz tematikus séta kapcsolódik, melynek során azokat a fejlesztéseket mutatjuk be, amiket a foglalkozáson terveztünk el. A Margit híd pesti hídfőjénél a második Duna híd építésének körülményeivel ismerkedünk, innen a Nagykörút vonalát járjuk be, egy ezzel a korszakkal

foglalkozó várostörténész vezetésével. Az építés időszakáról, az akkori látványról a múzeum fotógyűjteményének felvételeit hasonlítjuk össze a mai állapotokkal, megfigyelve a változásokat.

Az Oktogontól a Millenniumi Földalatti Vasút (M1-es metróvonal) igénybevételével utazunk a belvárosba. A köznyelvben Kiskörút mentén emlegeti a világ első villamos hajtású, egyben a kontinens első földalatti vasútját, mely szintén a tárgyalt időszakban 1896-ban épült. Szerencsére a korabeli fényképek is érdeklődéssel figyelték az építkezést, és sok korabeli fotót vizsgálhatunk meg. Majd a középkori városmag körüli városfal mentén épült Kiskörút környékének történetével és nevezetességeivel ismerkedünk új nézőpontból vizsgálva a nap mint nap bejárt útvonalakat.

Hősök tere - Egy tér sok arca

Múzeumpedagógiai foglalkozás a BTM-ben

Tárgyalt témák:

- a nemzeti önreprezentáció és időbeli változásai
- az emlékmű szimbolikus jelentései
- Millennium
- a téren zajlott történelmi események

Gyakorlati kompetenciák:

- képi ábrázolások időrendbe állítása
- játszunk el a szoborpályázat zsűrijét
- információátadás játékos formában (turista - idegenvezető játék)

Régi térképek, metszetek és fotók segítségével ismerkedünk a környék múltjával, majd a térről készült ábrázolásokat időrendi sorba tesszük. Megfigyeljük, hogyan nézett ki a tér a mai arculatát meghatározó emlékmű és múzeumok megépítése előtt, és milyen lépésekben alakult ki a jelenlegi kép.

Felidézzük, mikor és hogyan kapta a nevét a tér, és a rá épített Millenniumi Emlékművel milyen önreprezentációt mutat a

nemzet. Kik kerültek ábrázolásra, kik maradtak le, hogy változtak a történelmi események hatására a bemutatott személyek és mindez milyen szimbolikus jelentéseket hordoz. A kiállásban szereplő szobor maketteket elemezzük, és dramatikus foglalkozáselemként eljuttassuk a zsűri szerepét, a szobrásznak tanácsokat adva műve változtatására.

Eldöntjük, hogy egyet értünk-e az eredeti koncepcióval, elképzeljük saját emlékművünket, eldöntjük, hogy művészeket, tudósokat, vagy uralkodókat ábrázoljunk-e. Eljuttassuk, hogy a fele csoport külföldi turista, aki most van itt a téren először, az általuk feltett kérdésekre a másik csoport válaszol.

A foglalkozás második részében a téren zajló eseményekről van szó, szélsőséges példaként az 1919-es május elsejei felvonulás és az 1938-as Eucharisztikus Világkongresszus itt zajló eseményei szerepelnek a kiállításon. A tér a mai napig gyakorta helyszíne tömeges rendezvényeknek, rock koncerttől politikai tüntetéseken át a pápai szentmiséig. A rendszerváltás kiemelkedő jelentőségű eseménye volt 1989. június 16-án Nagy Imre és mártírtársai újratemetés előtti felravatalozása a téren. Az alkalomra készült installáció alkotója egy dokumentumfilmen beszél az eseményekről, bepillantást engedve a tervezés szempontjaiba, a színfalak mögötti küzdelmekbe.

Történelem és emlékezet (Kérékgyártó Anna)

Interaktív tanóra és városi séta

Tárgyalt témák:

- történelem a városi térben
- kollektív emlékezet
- emlékművek
- történelmi narratívák

Gyakorlati kompetenciák:

- csoportmunka
- ötletek bemutatása
- szöveg- és képelemzés

Egy 45 perces tanóra és az ezt követő vezetett séta keretében a diákok felderíthették, hogy a történelem milyen nyomokat hagy a városi térben, különleges hangsúllyal az emlékművekre. Az óra és a séta célja az volt, hogy a diákok felfedezzék, hogy egy társadalomban a közös történelemtudat közel sem magától értetődő - maga is mint történelmi produktum újraértelmezhető és vitatható. Magyarország 20. századi történelme során a hatalom mindig a történelmet is újraírta. Különböző korok emlékművei a leglátványosabb példái ezeknek a történelem-újrairási kísérleteknek. Az emlékművek alapvető célja, hogy megjelenítsék ez emlékezetet a térben – azonban közben emlékeztetnek is, alapvetően meghatározzák emlékezetünk szerkezetét, narratívák legitimációját is szolgálják. A tanóra fő célja az volt, hogy némileg megkérdőjelezze a történelem mint egyszerű narratíva hétköznapi elgondolását. A diákok csoportokban dolgozva különböző feladatokat kaptak, melyek

képek, dokumentumok illetve szövegek köré épültek. Az egyik csoportnak egy korábbi programból származó tudásukra építve kellett sorrendbe állítani képeket, melyek a Hősök tere változásait ábrázolták különböző történelmi korszakokban. Egy másik csoportnak Petri György egy versének részletét kellett értelmeznie és elemeznie. Két csoport részleteket olvasott az emlékezőtudományi szakirodalomból, amely alapvető elméleti háttérrel adott a kollektív emlékezet létrejöttéről és természetéről, valamint arról, hogy mindez térben hogyan jelenik meg. Egy másik csoportnak két képet kellett elemeznie, melyek diktátorok szobrainak ledöntését ábrázolták (az egyik kép 1956-ból, a másik pedig 2002-ből, az iraki háborúból származott). A csoportnak arról kellett gondolkodnia, hogy milyen szimbolikus jelentősége van a szoborledöntéseknek. Az utolsó csoport pedig 1956-ot tárgyaló pártközleményeket olvasott a Kádár-korszakból. A csoport feladata az volt, hogy megválaszolják, miért volt alapvető fontosságú a Kádár-rezsim számára 1956 ellenforradalomként minősítése. Miután a csoportok külön-külön megvitatták a saját feladatukat, két-két csoport egyesítésével új csoportok jöttek létre. Az új csoportok ismét kérdéseket kaptak, melyek megválaszolásához szükség volt mindkét eredeti csoport tudására. Ezután a csoportok bemutatták a többieknek, hogy miről gondolkodtak, ezt pedig egy rövid közös összegzés követte. A vezetett séta jól kiegészítette a tanórát, mivel ez a téma nehezen megfogható, a kérdésfelvetései és a nagymértékű absztrakciója is nehézséget jelentett a diákok számára. A séta konkrét példái ellensúlyként működtek. A vezetés a Szabadság térre fókuszált.

Ez az egy tér nem kevesebb, mint hét emlékműnek ad helyet különböző korszakokból, melyek radikálisnak különböző történelmi narratívákat jelenítenek meg (például a Szovjet háborús emlékmű vagy A német megszállás áldozatainak emlékműve). A tér módszeres felfedezése elmélyítette a diákok megértését a történelem természetéről és a város mint szimbolikus tér szerepéről.

Római utazás

Április elején a 10.A osztály 18 diákja hét napot töltött Rómában az Erasmus+ projekt keretén belül. A téma ebben a félévben a víz volt. Rajtunk kívül egy római és egy párizsi gimnázium tanulói dolgoztak még a saját városuk vízzel kapcsolatos aspektusain. Az utazás során rengeteg látványosságot néztünk meg, és sok új dolgot tanultunk, nem csak a várossal kapcsolatban.

A hét alatt láthattuk a Colosseumot, Pantheont, a Piazza Navonát, jártunk a Vatikánban, sétáltunk a Tevere partján, dobtunk pénzt a Trevi kútba. De a rengeteg turistalátványosság mellett Kormos tanárnő és Horváth tanár úr jóvoltából a város kevésbé ismert részeit is megcsodálhattuk. A hosszú séták mindig sok információval bővítették az ismereteinket, és Róma különleges hangulata elvarázsolt minket. Ahogyan a keskeny utcákon végigmegy az ember, olyan érzése lesz, mintha a régi időkbe repült volna vissza. Elképesztett az, ahogyan a korszakok egymásra épültek, ahogy egy román stílusú templom alatt a mai napig állnak az ókori köoszlopok.

A kulturálódás mellett az utazás alatt másról is tanulhattunk, ami talán még fontosabb. Megtanultunk nyílnak lenni, barátkozni, nem sietni, nem aggódni, felhőtlennek lenni. Az olasz mentalitás egy kicsit ránk is átragadt, és számomra ez a legnagyobb élmény. Hiába voltunk három különböző országból, az eleinte zavarónak tűnő nyelvi korlátokat könnyen átléptük, és a hét végén már régi barátokként beszélgettünk egymással. Hiába más a nemzetiségünk, a kultúránk, ugyanolyan 16 éves fiatalok vagyunk, akik ugyanolyan gondokkal küzdenek és ugyanolyan álmaik vannak. És amellet, hogy külföldi diákokkal ismerkedtem meg, az osztálytársaimról is megtudtam új dolgokat. Másfél éve eltöltök velük legalább hét órát naponta, és mégis tudtak hihetetlen meglepetéseket okozni. Az utazás még inkább összehozott velük is.

Kremmer Magdolna

Grazie mille, Roma

Nem tudtuk pontosan, mire számítsunk, amikor év elején kaptunk egy hatalmas lehetőséget a sorstól, magunktól, és az Európai Uniótól, hogy új embereket, helyeket, és egy teljesen más kultúrát ismerjünk meg az Erasmus+ program keretein belül. Végül, azt hiszem, újradefiniáltuk a nemzetek közötti barátság fogalmát.

Mindannyian izgatottan, és rengeteg energiát beleadva készültünk arra, hogy a program legfőbb erőit, az egymás közötti tanulást, és kommunikációt a legjobban ki tudjuk használni. Be kellett mutatnunk városunk működését olasz és francia diákoknak, akiknek hasonló típusú feladatot kellett végrehajtaniuk. Ez azonban Rómában nem a száraz, tananyagszerű előadás formájában valósult meg, hanem egy egészen csodálatos úton keresztül. Az egy hétnyi ott töltött idő alatt megismertük a város szinte minden zugát, és nevezetességét. Jártunk a Vatikánban, végigsétáltunk a csodálatos belvároson, és megnéztük a Colosseumot, de ami ennél is fontosabb: megismertük egymást.

Róma belvárosa csodálatosan szép, miközben végigmentünk a szűk sétálóutcaikon, nem tudtam letörölni a mosolyt az arcomról, annyira tetszett a látvány. Valósággal beleszerettem abba a hangulatba, ami ezeket az utcákat jellemzi.

Meglepődtem, azon, hogy más kultúrákból érkező emberek mennyire gyorsan meg tudják találni a közös hangot. Alig várjuk, hogy itt, Budapesten is találkozzunk!

Ormai Csaba

Párizsi utazás

2016. október 19-e van. Tegnap jöttem haza Párizsból és nem tudom, hogyan kéne ott folytatnom, ahol abbahagytam egy héttel ezelőtt. Elmentem egy világhírű városba, láttam az Eiffel tornyot, elképesztő épületeket, különleges festményeket. Megnéztem a fények és a szerelem városát. Most mégis, hogy itthon vagyok, Párizsnak nem ez a része határozza meg az élményemet.

Párizs egyik külső, északon fekvő kerületében laktam egy hétig. Ha az ember felszáll a Trocadéronál a metróra, a egy átszállás és tíz perc után az Eiffel torony mellől egy másik világba kerül. Olyan dolgokat tapasztaltam meg a saját bőrömlőmön, amikről mindig beszéltem, de nem értettem és nem is érthettem. Arrafelé, ahol laktunk a legtöbb lakos külföldről jött, bevándorló.

Nem tudtam, hogy ez ilyen. Hogy ennyire borzasztó az oktatás. Hogy ennyire nincs helyük a világban. Nem tudtam, mert nem volt soha kapcsolatom hasonló körülmények közt élő emberekkel. Mert nem is igazán gondoltam bele abba, hogy nekik is enniük, dolgozniuk, tanulniuk kell. Nekem ők csupán néhány cikk voltak a National Geographicban vagy pár adat az Indexen. Nem gondoltam bele. Nem találkoztam vele. Most velük élek. Az ő valóságuk szerint. Bepillantást nyertem olyan emberek életébe és mindennapjaiba, akiknek a szüleik vagy nagyszüleik elhagyták a hazájukat és Franciaországban találtak menedékre. Olyan emberek, akik hazátlanok, mert sosem éltek ott, ahonnan származnak, de Franciaország sem az otthonuk.

Megismertem a cserpartneremet, egy algír származású 16 éves lányt. Ő mégsem igazi algír, nem igazi francia, nem igazi muzulmán. Nincs identitása, nincs egy olyan hely, ahová valóban tartozna. A család ott van, és nyújthatna biztonságot, de egy kamasz lány, aki lázad és magát keresi, nem fordul a családjához. Hogy találja meg magát valaki, ha nincs egy kiinduló pont, ahová mindig visszatérhet? Hogyan váljon a társadalom teljes értékű tagjává, ha az iskolában sem szocializálódott rendesen?

Mióta hazajöttem újra és újra eszembe jutnak a csodálatos helyek, ahol eddig jártam. London, Róma, Stockholm, és még sok olyan csodálatos hely, ahol csak a turista-látványosságokat láttam. Ahol kényelmesen eltekintettem a tényről, hogy valójában nem is magát a várost látom. Soha nem hagytam el a komfortzónámat, mindig a saját kényelmes köreimben mozogtam. Ez alatt az egy hét alatt minden, ami számomra biztonságot nyújt, távol volt tőlem. Új város, új emberek, új nyelv, új kultúra, új vallás, új életszínvonal. Annyi új dolog, hogy képtelen voltam egyszerre befogadni, és rendben lenni vele. Csalódtam magamban, abban, hogy nem is olyan könnyű toleránsnak lenni a való életben. Nem olyan könnyű megfelelni a sztereotípiákról. Nem olyan könnyű nem félni.

Örülök ennek az egy hétnek, mert rengeteg új dolgot megatanultam, magamról és másokról. Örülök, mert az eddigi álomvilágom összetört, és talán egy kicsit jobban értem, milyen az ember, a társadalom. Örülök, mert rájöttem mennyi mindent nem ismertem és nem fogadtam el. Örülök, mert jobban megismertem a saját határait. Örülök, mert szeretnék fejlődni és tanulni. Talán ez a legfontosabb dolog, amit kaptam Párizstól. Olthatatlan vágyat arra, hogy jobban megértsem a dolgokat, amik körülvesznek, hogy ismerjem a világot.

Kremmer Magdolna

Hogyan értékeled a projekt két évét?

Két év hosszú idő. Főleg, ha gimnazistákról van szó. Négy év, annak a fele az kettő. Ez nagyon sok, ha azt nézzük, hogy az ember az egésznek a kezdetén 15 éves fiatal, és mire eltelik az idő ott áll a felnőtt kor küszöbén és visszapillantva nem tudja, hogyan szállt el ennyi idő másodperceken belül.

Sok dolgot kaptam ettől a projekttől, és őszintén szólva legkevésbé sem azon a téren, amire számítottam. Az egésznek a kezdetén templomokra és múzeumokra gondoltam. Előadásokra és kreatív ötletekre. Nem foglalkoztam a kézzelfoghatónál többel. Pont ez volt ennek az egésznek a szépsége, hogy olyan dolgokat tapasztaltam, amikkel előtte nem számoltam. Hiszen valahogyan mindig elképzeljük a jövőt. Eltervezzük, mit csinálunk másnap, és van egy képünk az előttünk álló évekről. De a számításainkból kihagyjuk az ismeretlen dolgokat. Csak a jelenbeli énünk valóságára figyelünk, és ahogy az események történnek, minden természetessé válik, hiszen addigra a régi tudatlan énünk már a múlté. Amit ő nem képzelt el nekünk, az a valóság. Két éve nem gondoltam volna, hogy 17 éves koromban egy olasz lányban megtalálom magamat, ahogy azt sem, hogy egy párizsi család majd felforgatja a világról alkotott naiv képemet.

Ebben a két évben tanultam. Tanultam az élhető városról, a fürdőkről, a szecesszióról. Budapestről, Rómáról és Párizsról. Csapatmunkáról, kreativitásról, előadásról. De hazudnék, ha azt mondanám, hogy ezeket tartom a legfontosabb leckéknek. Mert a két évet átölelő délutáni előadásoknál és az estébe nyúló munkálatoknál sokkal többet kaptam 3 hétben, amikor emberekkel találkoztam.

Különleges helyzetben vagyok, mert én lehettem az egyik diák, aki mindhárom találkozón részt vett. Ezért úgy gondolom, hogy bennem tökéletesen lekerekedett ez az egész, semmi hiányérzetet nem hagyva maga után.

Róma különleges volt. Gyönyörű épületek, szép idő, finom ételek. És csodálatos emberek. Velünk egyidős fiúk és lányok,

akik mások, mint mi, de mégis ugyanolyanok. Barátokra leltem bennük. Volt az egészben valami álomszerű. Nem volt semmire sem gondom. Kapaszkodót, menedéket nyújtott akkor, és ezt a mai napig nyújtják az olaszok. Róma olyan lett nekünk, mint a Három nővérben Moszkva. Ott minden jobb lenne. Ott semmi nem lenne rossz. Elmennénk, és a világ megszűnne rossznak lenni. Mégsem költözünk oda, hisz a varázslat csak ideig-óraig tart. Ha kezdünk belemenni a mindennapi problémákba, elmúlik a varázs. Csak amikor egy évvel később eljöttek hozzánk Budapestre, jöttem rá, hogy nekik a mi városunk ugyanezt jelenti. És nem is a városhoz kötődünk. Egyemáshoz.

Párizs egészen más élmény volt. Minden percében új dolgokat láttam és tapasztaltam. Teljesen ki lettem lökve a komfortzónámból. Abszurd élmény volt. Ha volt, amire még Rómánál is kevésbé számítottam, ez volt az. De tanultam. Rengeteget. Az emberekről, a társadalomról és magamról.

Mégis amiről most leginkább írnék még, azok a budapesti élményeim. Budapest volt az, ami összekötötte ezt a két élményt, ezt a két lányt és ezt a két egészen más világot. Őszintén nem tudom, hogy éreztem-e magamat annyira kettősen korábban, mint az előtt a hét előtt. Egy részem vágyott arra, hogy viszontlássa a barátját, de közben a másik felem pontosan ugyanennyire félt újra elhagyni a biztonságos burkot, amit maga köré emelt. Mégis eljött a találkozó hete és vele mindkét lány. És azon kívül, hogy én magam élveztem az egy hetet, magabiztosan állítom, hogy a két társam sem érezte rosszul magát.

És igen, ez az a dolog, ami a legfontosabb ebben az egészben. Az, hogy mindazok után, amit megéltünk Rómában és Párizsban. Három lány egy olasz egy francia és egy magyar, de inkább csak azt írom, három lány, különböző élettel a hátuk mögött, élvezni tudott egy együtt töltött hetet. Voltak rosszabb és jobb pillanatok, de végezetül, ami megmarad, az, hogy jó volt. Jó volt, mert túlléptünk dolgokon. Jó volt, mert felülemelkedtünk önmagunkon, jó volt, mert elhittük, hogy jó lesz.

Történhet minden úgy, ahogy eltervezzük, vagy válhat valósággá terveink tökéletes ellentéte, de a végén csak az számít, hogy mi magunk mennyit rakunk bele és mennyit veszünk el. Végigcsinálhattam volna ezt a projektet zárt szemekkel és szívvel, de helyette kaptam szeretetet és bánatot, volt, hogy félttem és voltam egészen boldog, sokat tanultam és még mindig, most is tanulni akarok.

Kremmer Magdi

2015-ben, amikor nekirugaszkodtunk ennek a két évet felölelő projektnek, valószínűleg egyáltalán nem gondoltunk bele, hogy mivel is fog ez járni, milyen tapasztalatokat szerzünk majd. Persze voltak elképzeléseink, az enyém valahogy úgy körvonalazódott, hogy majd itt Budapesten rendszeresen járunk múzeumok különböző interaktív foglalkozásaira, és prezentációkat készítünk, várost nézünk. Ez be is igazolódott, de visszatekintve az elmúlt másfél-két évre, mégsem így foglalnám össze a projektet, hiszen nem csak erről szólt.

Eleinte, amikor a Várba jártunk foglalkozásokra, tapasztalatlanul, és mint kiderült, meglepően keveset tudva fővárosunkról, még csak épphogy tizedikesekként gyűjtöttük az információkat. Ahogy telt az idő, egyre többet tudtunk meg Budapestről. Onnantól kezdve röpködtek az ötletek, hogy hogyan dolgozzunk, hogyan prezentáljunk, miként lehetne szívesebbé, érdekfeszítőbbé tenni a prezentációinkat. Igazi csapatonként dolgoztunk, ki-ki a maga a maga témakörére ügyelve, olyan alapossággal és aprólékos gondnal, ami előtte kevésbé volt jellemző a munkáinkra.

Összehasonlítva a két évvel ezelőtti és a mostani produktumainkat, elég éles a kontraszt. És ez megmutatkozik az előadásmódunkban is. Szép lassan fejlődött a prezentáló készségünk, egyre bátrabban és szórakoztatóbban tudtuk átadni azt, amit csináltunk, olyan képességeket elsajátítva, amiknek a jövőben is nagy hasznát vehetjük.

Újabb és újabb módszereket találtunk ki, amikkel hasznosabbá tehetjük a projektet, már tényleg az „élhetőségre” fókuszálva,

a jövőbe is tekintve, hogy adjunk valami kézzelfoghatót is, hogy előrukkoljunk valami innovatívval.

Ez volt a projekt egyik része, az, amivel még talán számoltunk is. Hogy majd amíg tart a munka, törekszünk a minőségi kivitelezésre és sok új dolgot tanulunk.

És akkor ugyebár ott volt a csábító lehetőség, hogy külföldre is utazzunk a program alatt, amit mindannyian egy elképesztően kivételes alkalomnak és kiváltságnak éltünk meg. Személy szerint úgy számoltam a csereprogram kimenetelével, hogy lesz egy kedves partnerem, akinél lakhatok, amíg külföldön dolgozunk az Erasmusszal, aztán majd ő is jön hozzám, majd elbúcsúznak, pár hétig még beszélgetünk, aztán lankad az érdeklődés, végül megszakad a kapcsolat, és az Erasmus+-os munkánk is véget ér.

Amire azonban nem készültünk fel, hogy az Erasmus+ kapcsán olyan tapasztalatokat szerzünk majd, amik aztán tényleg egész életen át elkísérnek minket. Hogy egy város olyan részeit is felfedezzük, ami a turisták számára idegen, a város igazi, sok oldalát. Hogy egy-egy esemény, helyzet mennyit hozzátehet majd a gondolkodásmódunkhoz, hogy akár alapjaiban is megváltoztathatja a világról alkotott képünket. És természetesen nem is gondoltuk volna, én legalábbis biztosan, hogy mi majd olyan emberekkel fogunk találkozni, akikkel a végső elválás után is, és azóta is tartjuk a kapcsolatot. Hogy egyetlen hét leforgása alatt igazi, tartós barátságok képesek szövődni, az esetleges kommunikációs és kulturális gátak ellenére is.

Nem számoltunk azzal, hogy amikor a harmadik forduló utolsó napján elköszönünk egymástól, egymás nyakába borulva zokogunk, és ígéretjük egymásnak, hogy majd elutazunk a másikkhoz, mert úgyis szívesen fogadjuk egymást. Hogy amíg a reptérre vezető busz ki nem fordul az utcából, integetünk egymásnak, és még hónapokkal később is emlegetjük azt a rövid időszakot, amikor együtt voltunk.

És mégis, bár már az utolsó forduló is rég lejárott, az ismeretségek megmaradtak. Sokunk már betervezte a római

vagy épp párizsi utat az új barátokhoz. A két év alatt szerzett tapasztalatok pedig a részünkké váltak, belénk épültek.

Rengeteg dolog történt velünk ez alatt az idő alatt. Voltak hullámvölgyek, volt, hogy akadoztunk, volt, hogy elfáradtunk. Azonban ennyi idő után, biztos állíthatom, hogy csak a jóra emlékezünk, a rosszból pedig tanulunk, sokat, folyamatosan.

Én úgy érzem, a projekt alatt kinyílt előttünk a világ, végre elkezdtek picit megérteni. Felnőttünk. Van, aki szó szerint. De az biztos, hogy érettebbek lettünk, hogy egész máshogy látunk számos dolgot, mint előtte. Nyilván ez nem csak az Erasmus+-nak köszönhető, de tény, hogy erős gondolkodásformáló jellege is van.

Minden, amit kaptunk és adtunk, legyen az negatív vagy pozitív élmény, meghatározó. Hatalmas energia befektetéssel igyekeztünk jót, kiválót alkotni. Az, hogy emellé ennyi minden társult, hogy ennyi impulzus ért minket és ennyi új emlék, már csak egy kis (Erasmus) plusz.

Szöllösi Luca

Az Erasmus+ projekt előtt, még sosem volt dolgom hasonló feladattal, és nem igazan tudtam, hogy mit várjak. A munka elején a tanárnő vázolta, hogy mindez mivel jár, és hogyan fog zajlani. Elmondta, hogy különböző módokon kell feldolgoznunk Budapest egyes részeit „az élıhetőség” szempontja alapján. A projektben résztvevő másik két ország csapata ugyanezt tette a saját városával kapcsolatban. Nagyon érdekes volt látni, hogy ki milyen kreatív játékkal, bemutatóval készül. Azt is kiderült, hogy lehetőségünk van Párizsba vagy Rómába utazni, hogy megismerkedjünk az ottani diákokkal, megnézzük a várost és bemutassuk egymásnak munkáinkat.

A Rómában töltött egy hét felülmúlta várakozásaimat. Szerintem nagyon sokat tanultam a városról, az alkalmazkodásról és a kulturális különbségekről. Érdekes volt „ott élı” szemmel megnézni a várost és belekukkantani mindennapjaikba. Nem csak a nevezetességeket néztük, hanem délutánonként kiültünk ahhoz a tóhoz, ahova az

olaszok az iskola után szoktak menni: pihenni, fagyizni, beszélgetni. Igazi olasz házi ételeket ettünk, amik nekem különlegességek voltak, nekik pedig csak egy átlag vacsora. Hatalmas élménnyel gazdagodtam mind vendégként, mind fogadóként. Nem csak olasz barátokra tettem szert, hanem úgy érzem az osztályt is összehozta a közös munka és szórakozás.

A projekt alatt a legizgalmasabb és örömtelibb pillanataim kétség kívül a találkozások voltak. Úgy érzem nagyon mély kapcsolat alakult ki a cserediákom és köztem. Egyértelműen az elválasok voltak a legfájdalmasabb pillanatok. A legizgalmasabb az volt, mikor Rómába utazva találgattam, hogy vajon milyen is lesz a lány, a család, akikkel egy hetet együtt fogok tölteni. És a legboldogabb, mikor már tudtam, hogy csak pár óra és újból láthatom itt Budapesten, hogy visszaadhatom neki azt a sok jót és vendégszeretetet, amit tőle kaptam, és újra együtt van az a nagyon jó csapat, akiket Rómában volt szerencsém megismerni.

Amit nehézségnek éltem meg a két év alatt, az a határidőre való elkészülés. Az iskola, külön órák, dolgozatok, edzések és személyes elfoglaltságok mellett nehéz volt összehozni egy-egy napot, amikor egy témában összeállt csapatunk minden egyes tagja ráér, hogy közösen összeüljünk megvalósítani ötleteinket.

Úgy érzem rengeteget tanultam ez alatt a két év alatt és nem csak a városokról és emlékművekről, hanem az emberi kapcsolatokról, azok kezeléséről, különbségekről, alkalmazkodásról és feltétlen vendégszeretetről. Sok különleges élményben volt részem, és őszintén szólva nem is számítottam rá, hogy ennyi mindent fogok kapni ettől a munkától.

Szegváry Eszter

Mindenekelőtt szeretném megköszönni a lehetőséget, hogy részt vehettem ebben a programban és olyan embereket ismerhettem meg, akiket másképp biztosan nem lett volna alkalmam.

Amikor 9. osztályban meghallottam, hogy az Erasmus+ projekt keretében lehetőségünk lesz egy utazásra, annak örültem a legjobban, hogy eljuthatok egy gyönyörű városba. De most így, hogy már véget ért a kétéves program, rájöttem, hogy nem ez volt a legfontosabb az egészben. Ami örök emlékként meg fog maradni bennem az az, hogy új és csodálatos embereket ismerhettem meg.

Hihetetlen élmény volt egy hétig valaki másnak az életébe belekóstolni. A családjának a mindennapjaiba, a barátaival töltött idejébe, az estéibe, megismerni a kedvenc helyeit.

Most már teljesen más szemmel nézek egy Párizsból vagy Rómából, vagy bármelyik másik országból érkező emberre. Tudom, hogy mi az az étel, amit szívesen megkóstol, tudom, hogy mi az, ami túl idegen neki, tudom, hogy mi az, amit szívesen megnéz, tudom, hogy mi furcsa neki és mi tetszik.

Az utazásaink során mindenhol más programjaink voltak. Nem mindig mozogtunk együtt mindannyian, de szerintem az utolsó utazás alkalmával, amikor ők jöttek Budapestre, talán akkor voltunk leginkább együtt és én is itt ismerhettem meg igazán a legtöbb embert. Minden este sokat beszélgettünk. Minden este egy kicsit közelebb kerültünk.

Emellett nagyon sok mindent megtanultam a saját szülővárosomról is. Rádöbrentem, hogy eddig milyen kevés ismeretem volt az otthonomról.

Az osztályközösségnek is nagyon sokat segített. Sokkal többet voltunk együtt ezeken a heteken, mint bármikor máskor az elmúlt 3 évben. Nagy élmény volt mindannyiunknak.

Öri Dóra

Először is szeretném kiemelni, hogy mennyire nagy lehetőségnek érzem ezt a projektet. Nekem rengeteg pluszt adott, és nagy hatással volt rám.

Amikor megtudtam, hogy az osztályunk részt fog venni ebben a projektben, nagyon izgatott lettem, de úgy éreztem, még nagyon sokára lesz, hogy megyek majd Rómába/Párizsba. Tulajdonképpen nem vártam tőle semmit, se rosszat se jót, mert nem tudhattam, milyen az a társaság, aminek majd

mindannyian részeseivé válunk. Szóval így elvárások, feltételezések nélkül elképesztően sokat tudott nekem adni ez a 2 év. Várakozásomon felüli volt mindkét találkozó, és boldogan gondolok vissza mind Rómára, mind Budapestre. Nem tudnék egy „legmeghatározóbb” élményt kiemelni, mert úgy érzem, összességében volt maga az Erasmus+ meghatározó. Fantasztikus és néha furcsa volt megismerni a másik két csoport szokásait, ezáltal belelátni egy cseppet a kultúrájukba, de legfőképpen az életükbe. Így hatalmas tapasztalatot és élményeket nyújtott a fogadócsaládom 2016-ban Rómában, és talán az az egy hét volt, ami igazán újdonság volt, s ezáltal talán a legmeghatározóbb.

Megszámlálhatatlanul sok örömteli pillanatban volt részem. Kezdve 2015 őszétől, amikor meglátogattuk a Mátyás templomot, szabadnap a tengerparton, az osztállyal a Róma belvárosában, a fantasztikus olasz fagyikon át, a cserékkel együtt töltött estéken, egészen a Budapesti napok legvégéig. És ezt csak fokozza, hogy nehézségeim aligha akadtak, nem is nevezném őket annak. Persze elsőre nehéz volt elkezdeni beszélni a cserémrel, nehéz volt megszokni az „olasz tempót” és hasonló apróságok. A projektmunkában viszont volt néhány nehezebb pillanat, amikor közeledett a határidő, és még nem voltunk készen. Az első témakörrel a munkamegosztás is nehézkes volt, mivel hatan túl sokan voltunk ahhoz, hogy egyenlő mértékben együtt dolgozzunk.

A két év alatt sokkal alkalmazkodóbb és rugalmasabb lettem, megtanultam, hogy lehet, hogy mások nem arra gondolnak, amire én, mivel teljesen más közegből jöttem, és nem tudnak rólam semmit. A csoportban dolgozásról is sokat tanított a projekt, mert rádöbbsentem, hogy a csoportban csak nagyon ritkán van tökéletes munkamegosztás, és az esetek többségében lesz egy-két összetartó ember, akik plusz munkát végeznek.

A két év során egy teljesen új világ tárult fel előttem, sokkal nyitottabb és szélesebb látókörű lettem. Sok új fantasztikus embert ismertem meg, akik felejthetetlen élményeket adtak, és

reményeim szerint még fognak is. Egy őszinte „köszönömöt” hozzátennék végül.

Takács Anna

A projekt egyik határozottan pozitív hatásnak azt említeném meg, hogy a hosszas és kutatást igénylő feladatok összehozták az osztályt. Sok időt töltöttünk együtt iskolán kívül és megtapasztalhattuk a csoportmunka előnyeit és néha a nehézségeit is, de együtt mindig megoldást találtunk a problémákra. A véletlenszerű csoportbeosztásnak köszönhetően megismerhettem olyan embereket, akikkel iskolai keretek között nem sokat beszélgettem. Megtanultunk kitartóan dolgozni és magunk valami hasznos és innovatív előadást alkotni. Eddig kevés hasonló kihívással kellett szembesülnünk. Sok figyelmet és kitartást igényelt a kutatás kezdetétől a kész előadás leadásáig az alkotó folyamat.

Számomra az egyik nagy élményt volt, hogy ennyit tanulhattam a városról, amiben 18 éve élek. Mindennap elsétálok épületek vagy terek mellett, amiknek történetéről eddig semmit sem tudtam. Úgy érzem, ez után a két év után sokkal tudatosabban és nyitott szemmel járok a városban, és igaz, még mindig úgy érzem, alig tudok valamit, mégis büszkeséggel tölt el, hogy egyes helyek történetét már részletesen ismerem. Mindig is nagyon érdekelt a történelem és egy városban előtűnik van az egész történelem a falakon, utcákon, csak észre kell venni a jeleket.

A másik hatalmas élmény az utazás volt, csodálatosnak tartom, hogy eljutottam Párizsba, hiszen ez nagyon kicsi korom óta az álmom. Érdekes tapasztalat volt, a már itthon megtanult és megtapasztalt ismereteket egy idegen városban alkalmazni. Azzal, hogy családotknál voltunk elszállásolva aktívan részesei lehettünk életünknek és így komplexebb képet kaptunk a városról is. A legnehezebb része az volt, amikor nekünk kellett a cserediákjainkat elszállásolni és átadni nekik ismereteinket. Fizikailag és mentálisan is nagyon fárasztó volt egy hétig az igényeiket maximálisan kielégíteni. De úgy gondolom, hogy az osztály mindent megtett, és egymást segítve nagyon

kellemes hetet tudtunk a külföldi partnerek számára megszervezni. Rengeteg új barátságot kötöttünk, amik talán a jövőben is megmaradnak. Le kellett küzdenünk gátlásainkat és félelmeinket, hiszen rá voltunk kényszerítve, hogy egy idegen nyelven megértessük magunkat, és tudást, ismereteket adjunk át a cserediákjainknak. Ezt egy nagyon hasznos tapasztalatnak érzem, fejlődött a nyelvtudásom és magabiztosabban kommunikálok külföldiekkel.

Mindent összevetve, nagyon hálás vagyok, hogy részt vehettem ezen a programon. Rengeteget tanultam és sok új élményt szereztem, amik úgy érzem, hogy a jövőben is meg fogják határozni az életemet.

Macskásy Éva

Számomra a legmeghatározóbb élmények közé tartozik mindenképpen a kommunikációs gátak átszakítása, az, hogy láttam, milyen barátságok épültek ki, mennyit nőttünk ez alatt a két tanév alatt. Érdekes volt látni, hogy a megszerzett tapasztalatok hogyan befolyásolták egy-egy személyiség fejlődését, reakciói hogyan változnak meg a különböző helyzetekkel kapcsolatban.

Nekem legboldogabb pillanatok egyértelműen azok voltak, amikor egy helyszínen sokan összegyűltünk és végignézhettem az arcokon, ki hogyan érzi magát. Nagyon jól éreztem magam (főképp) az olasz cserék körében, számomra nagyon kedves embereket találtam.

Toleranciát és türelmet képviselni mindenképp megtanultam, sok helyzetben volt erre a két érényre szüksége az egész csapatnak, de megérte, ezek az életben is nagyon fontosak. A kommunikáció „idegenekkel” sosem okozott problémát, de így is tudott fejlődni a magabiztosságom ezzel kapcsolatban. Tudom, hogy olyan barátságokat kötöttem, amikre hosszabb távon támaszkodhatok, ami nagyon boldoggá tesz.

Kőrössy Eszter

www.elheto.hu

Sustainability
and liveability
of contemporary city

**Toward
Smart
City.**